

TİCARİ İŞLETME HUKUKU

- TİCARET ÜRETİM VE TÜKETİM ARASINDAKİ DEĞİŞİMDİR
- TİCARET HUKUKU ÜRETİM-DEĞİŞİM-TÜKETİM AŞAMALARININ TAMAMINI KENDİSİNE KONU EDİNİR.
- TİCARET HUKUKU TİCARİ KARAKTER TAŞIYAN OLAYLARA UYGULANAN HUKUK DALIDIR

TİCARET HUKUKUNUN UYGULAMA ALANINI BELİRLEYEN SİSTEMLER			
SUBJEKTİF SİSTEM	OBJEKTİF SİSTEM	İŞLETME SİSTEMİ	KARMA SİSTEM
• <u>TACİRİ</u> odak noktası alan sistemdir. • Tacirler hukuku ya da sınıf hukuku niteliğindedir.	• Subjektif sisteme tepki olarak doğmuştur • <u>TİCARİ İŞLEMİ</u> odak noktası alan sistemdir	• <u>TİCARİ İŞLETMEYİ</u> odak noktası alan sistemdir. • Modern sistem olarakta adlandırılır	• Tüm sistemleri belirli oranlarda kullanan sistemdir
6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunumuz <u>İŞLETME SİSTEMİ ESASINA</u> göre !!!hazırlanmıştır!!!!			

TİCARİ İŞLETME KAVRAMI

- Esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan, faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir

İKTİSADİ FAALİYET

GELİR SAĞLAMANNIN AMAÇLANMASI	DEVAMLILIK	BAĞIMSIZLIK	KAPASİTE HACİM ESNAF FAALİYETİ SINIRINI AŞMAK
-------------------------------------	------------	-------------	--

TİCARİ İŞLETME

TİCARİ İŞLETME STATÜSÜNÜN KAZANILMASINDA ŞEKİL ŞARTI ARANMAZ !!!!!!!

GELİR SAĞLAMANIN AMAÇ EDİNİLMESİ	➤ İKTİSADİ FAALİYETİN TİCARİ İŞLETME FAALİYETİ OLABİLMESİ İÇİN GELİR SAĞLAMA AMACIYLA YAPILMASI ŞARTTIR. ➤ FARKLI AMAÇLARLA ÖRNEĞİN HAYRİ, SPORTİF, İLMİ, KÜLTÜREL AMAÇLARLA YAPILAN FAALİYETLER TİCARİ İŞLETME FAALİYETİ DEĞİLDİR. <u>BU NEDENLE DERNEKLER VE VAKIFLAR ASLA TİCARİ İŞLETME OLARAK KABUL EDİLMEZLER</u> ➤ FAALİYETİN SONUCUNDA MUTLAKA KAZANÇ (KAR) SAĞLANMASI ŞART DEĞİLDİR. ÖNEMLİ OLAN BÖYLE BİR HEDEFİN VARLIĞIDIR., ➤ BAŞLANGIÇTAKİ HEDEF GELİR SAĞLAMAK OLMAYAN BİR FAALİYET SONRADAN GELİR ELDE ETSE BİLE TİCARİ İŞLETME FAALİYETİ KABUL EDİLMEZLER
DEVAMLILIK	➤ FAALİYETİN TEŞKİLATLANMIŞ BİR SANAT HALİNE GETİRİLMESİNİ, PROFESYONELCE İCRASINI İFADE EDER ➤ GELİR SAĞLAMA AMACIYLA YAPILAN İKTİSADİ FAALİYETTE DEVAMLILIK OLMALIDIR. ➤ DEVAMLILIKTAN KASIT MUTLAK DEVAMLILIK DEĞİL, NİSPİ DEVAMLILIKTIR ÖRNEK: “sadece yaz veya kış aylarında çalışan turizm işletmeleri, hasat sezonunda çalışan un değirmenleri gibi”
BAĞIMSIZLIK	➤ İŞLETMENİN HEM İÇ İLİŞKİDE HEM DE DIŞ İLİŞKİDE BAŞKA BİR İŞLETMENİN İRADE İŞLEMİNE BAĞLI OLMASIZIN İŞLEMLER YAPABİLMESİDİR. ➤ BAĞIMSIZ NİTELİKTE OLMAYAN İŞLETMELER TİCARİ İŞLETME SAYILMAZLAR ÖRNEK “Şubeler”
KAPASİTE HACİM ESNAF FAALİYETİ SINIRINI AŞMAK	➤ TİCARİ İŞLETME HACİMLİ İŞLETMELERDİR. HACİMDEN KASIT FİZİKSEL İŞLEM HACMİDİR. ➤ TİCARİ İŞLETMENİN KAPASİTESİ İÇİN İKİ ÖLÇÜ KULLANILIR • Esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutmak • Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak kararnamede öngörülen sınırın aşılması hedeflenmiş olmalıdır. ESNAF : “ İster gezici ister sabit, ister açıkta ister kapalı bir mekanda faaliyetini sürdüren, faaliyetini nakdi sermayeden ziyade bedeni sermaye ile yürüten ve elde ettiği gelir ile ancak geçimini sağlayan kişiler esnaftırlar”

2008 Kpss sorusu

Aşağıdakilerden hangisi esnaf faaliyeti niteliğini aşıya bile ticari işletme niteliği taşımaz

- Ayakkabı fabrikası
- Dernek tarafından işletilen lokanta
- Vakıf tarafından işletilen satış mağazası
- A bankası AŞ nin Üsküdar şubesi
- Sadece yazları çalışan, kışları kapanan dondurma dükkanı

TİCARİ İŞLETMEDE MERKEZ VE ŞUBE

MERKEZ

- HER TİCARİ İŞLETMENİN BİR MERKEZİ VARDIR
- BİR İŞLETMENİN İDARİ, HUKUKİ VE TİCARİ FAALİYETLERİNİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ YER MERKEZDİR
- TACİR, İŞLETME MERKEZİNİ İŞLETMESİ İLE İLGİLİ OLARAK KULLANDIĞI HER TÜRLÜ KAĞIT VE BELGEDE GÖSTERMEK ZORUNDADIR

ŞUBE

- İÇ İLİŞKİLERİNDE MERKEZE BAĞIMLI, DIŞ İLİŞKİLERİNDE İSE MERKEZDEN BAĞIMSIZ HAREKET EDEN MERKEZLE AYNI TİCARET UNVANINI KULLANAN, MERKEZLE AYNI İŞİ YAPAN, MERKEZLE AYNI GERÇEK YA DA TÜZEL KİŞİLİĞE AİT OLAN, MERKEZDEN AYRI MUHASEBESİ BULUNAN BİRİMLER ŞUBEDİR.

BİR BİRİMİN ŞUBE OLABİLMESİ İÇİN

İÇ İLİŞKİDE MERKEZE BAĞIMLI	DIŞ İLİŞKİDE BAĞIMSIZ	AYRI MUHASEBE	AYRI MEKAN
-----------------------------	-----------------------	---------------	------------

ŞUBE

ŞUBENİN ÖZELLİKLERİ	
İÇ İLİŞKİDE MERKEZE BAĞIMLILIK	• Şube ticari işletmenin bir parçası olarak merkeze bağımlı hareket etmek zorundadır ve iç ilişki anlamındadır. • Şubenin hukuki geleceğine ilişkin kararların alındığı yer merkezdir. ÖRNEK: “Şubenin malı hizmeti vs hangi fiyattan hangi şartlarda satacağı, şubede kaç kişi istihdam edileceği iç ilişkide bağımlılıktır” “ Bir banka şubesinin vereceği kredi miktarının merkez tarafından belirlenmesi iç ilişkide bağımlılıktır” <u>BU ÖZELLİK ŞUBENİN TİCARİ İŞLETME SAYILMASINI ENGELLEYEN ÖZELLİKTİR !!!!!!!!!!!</u>
DIŞ İLİŞKİDE BAĞIMSIZLIK	• Şubenin dış ilişkide üçüncü kişilerle girişeceği muamelelerde merkezden bağımsız olarak hareket edebilme serbestisi ve merkezin yapabildiği işleri yapabilme yetkisidir. ÖRNEK: “Şubenin müşteriye icap ve kabulde bulunması yani malı hizmeti vs satabilmesi” • Dış ilişkide bağımsız hareket edemeyen birimler şube olarak nitelendirilemez. Örneğin depo, imalathane şube değildir. <u>BU ÖZELLİK BİRİMİ ŞUBE YAPAN ÖZELLİKTİR !!!!!</u>
AYRI MUHASEBE	• Şubenin muhasebesi merkez işletmenin muhasebesinden ayrı tutulmalıdır. • Muhasebenin tutulduğu yer önemli değildir. Yani aynı yerde ayrı muhasebe tutulabilir
MEKAN AYRILIĞI	• Şubeler iş yoğunluğunun yayılması için merkezden ayrı yerde bulunmalıdır. • Ancak bu mutlak bir durum değildir, dolayısıyla aynı bina içinde dahi bulunabilir.

!!!!!! NOT !!!!!

MUHASEBE VE İDARE AYRILIĞI	→	ZORUNLU
YER VE SERMAYE AYRILIĞI	→	ZORUNLU DEĞİL

ŞUBE OLMANIN HUKUKİ SONUÇLARI

- Şube merkezin ayrılmaz bir parçasıdır, bu nedenle merkez hangi hukuki sonuçla karşılaşursa aynısı şube içinde geçerlidir. Buna göre;
 - Merkez devredilmişse şube de devredilmiş sayılır.
 - Merkez iflas etmişse şubede iflas etmiştir.
 - Merkez tasfiye edilmişse şubede tasfiye edilmiştir.
- Merkezi Türkiye’de bulunan ticari işletmelerin şubeleri bulundukları yerin ticaret siciline ayrıca şube olarak tescil edilmek zorundadır
 - Merkezin bağlı olduğu sicile tescil edilen kayıtlar şubenin bağlı olduğu sicile de tescil olunur.
 - Yabancı ticari işletmelerin Türkiye’deki şubeleri yerli şubeler gibi tescil olunur. Bu şubeler için ikametgahı Türkiye’de bulunan ticari temsilci atanır
- Her şube kendi merkezinin ticaret unvanını şube olduğunu belirterek kullanmak zorundadır.

ÖRNEK " Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Kütahya Şubesi"

- Mahkemelerin yetkisi bakımından sonuçlar şöyledir.
 - Bir şubenin işlemlerinden doğan davalarda dava, merkezin bulunduğu yerde açılabilir gibi, ilgili şubenin bulunduğu yerde de açılabilir
 - Şubeler mahkemelerde davacı ve davalı sıfatıyla yer alabilir.

İSTİSNA : ŞUBELERE KARŞI ASLA İFLAS DAVASI AÇILAMAZ, İFLAS DAVASI

SADECE MERKEZE KARŞI AÇILABİLİR !!!!!!!!!!!!!

- Bir şubenin yapmış olduğu işlemler nedeniyle dava başka bir şubenin bulunduğu yerde açılmaz
- Şubeler ticaret ve sanayi odalarına kaydolmak ve oda aidatı ödemek zorundadır.
- Ticari temsilcinin temsil yetkisi şube işleriyle sınırlandırılabilir.

2005 kpss sorusu

Bir ticari işletmenin şubeleriyle ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır

- a) Bir ticari işletmenin devri halinde bu devrin kapsamına şube de girer.
- b) Şubeler bulundukları yerin ticaret siciline tescil ettirildikleri anda tüzel kişilik kazanır ve dış ilişkilerinde bağımsız hareket edebilir.
- c) Ticari temsilcinin temsil yetkisi şube işleriyle sınırlandırılabilir.
- d) Her şube kendi merkezinin ticaret unvanını, şube olduğunu belirterek kullanabilir.
- e) Merkezleri Türkiye’de bulunan ticari işletmelerin şubelerinin yaptıkları işler dolayısıyla iflas davası merkezin bulunduğu yerde açılır.

TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ

- HER TÜR İŞLETMENİN DEVRİ BORÇLAR KANUNUNDA DÜZENLENMİŞTİR.
- YENİ TÜRK TİCARET KANUNUNDA DA TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ DÜZENLENMİŞTİR.
- TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ BORÇLAR KANUNUYLA BİRLİKTE TİCARET KANUNUNDA DÜZENLENMİŞTİR. Ayrıca şirket birleşmeleri ve devirleri ticaret kanununda düzenlenmiştir

TİCARİ İŞLETMENİN UNSURLARI	
MADDİ UNSUR (MALLAR)	MADDİ OLMAYAN UNSUR (HAKLAR)
• Tacirin ticari işletmeye tahsis ettiği somut varlığı olan değerlerdir(elle tutulabilen gözle görülebilen) ✓ Taşınmazlar (arsa tarla ev vs) ✓ Taşınır (araç gereç, otomobil, makine, hammadde, üretilen mallar vs.)	• Gene işletmeye tahsis edilen ekonomik değeri olan ancak varlığı görülemeyen haklardır(elle tutulamayan gözle görülemeyen) ✓ Ticaret unvanı ✓ Marka ✓ Patent ✓ Endüstriyel tasarım ✓ Lisansla gibi

- BİR TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ MADDİ VE MADDİ OLMAYAN UNSURLARIN BİR BÜTÜN HALİNDE DEVRİNİ KAPSAR. **BAŞKA BİR İFADEYLE TİCARİ İŞLETME AKTİF VE PASİFİYLE BİR BÜTÜN OLARAK DEVREDİLİR**
- **SADECE AKTİFLERİN DEVRİNİ ÖNGÖREN BİR SÖZLEŞME EMREDİCİ HÜKÜMLERE GÖRE GEÇERSİZDİR !!!!!!!**
- **TİCARİ İŞLETMENİN İÇERDİĞİ MALVARLIĞI UNSURLARININ DEVRİ İÇİN ZORUNLU TASARRUF İŞLEMLERİNİN AYRI AYRI YAPILMASINA GEREK OLMASIZIN BİR BÜTÜN HALİNDE YAPILIR**

(Örneğin bir taşınmazın devri için tapuda tescil işlemi yapılmaksızın yada taşınırın zilyetliği nakli işlemi yapılmaksızın devredilmiş sayılır)

- **TARAFLAR ANLAŞARAK TİCARİ İŞLETMENİN UNSURLARINDAN BAZILARINI DEVRİN DIŞINDA BIRAKABİLİRLER. ANCAK DEVRİN DIŞINDA TUTULAN UNSURLAR İŞLETMENİN DEVAMLILIĞINI ORTADAN KALDIRACAK NİTELİKTE OLAMAZ**

ÖRNEK : "Ticari işletmenin maddi unsurları içerisinde bulunan bir otomobil devrin dışında tutulabilir"

" 4 fırını olan unlu mamüller üretimi yapan bir işletmenin devrinde 4 fırın devrin dışında tutulamaz çünkü fırınlar olmazsa işletmenin faaliyetini sürdürmesi mümkün değildir en az 1 fırın devredilmelidir"

- DEVREDEN DİLERSE TİCARET UNVANINI DEVRİN KAPSAMI DIŞINDA TUTABİLİR. **ANCAK TİCARET UNVANI İŞLETMEDEN AYRI TEK BAŞINA ASLA DEVREDİLEMEZ**
TİCARET UNVANI YA İŞLETMEYLE BİRLİKTE DEVREDİLİR YADA DEVREDEN TİCARET UNVANINI KENDİDİNDE SAKLI TUTAR REKABET YASAĞI HÜKMÜ YOKSA KENDİSİ KULLANIR
- **MARKA DEVRİN DIŞINDA TUTULABİLİR, TEK BAŞINA DEVREDİLEBİLİR**

➤ **İŞLETME DEĞERİ (PEŞTEMALİYE) (GOOD-WILL) :**

- İŞLETMEYE BAĞLI MÜŞTERİ ÇEVRESİNİ DE KAPSAYAN İŞLETMENİN TEKER TEKER MALVARLIĞI DEĞERLERİNİN TOPLAMINI AŞAN DEĞERE DENİR.
 - İŞLETME DEĞERİ TİCARİ İŞLETMENİN MALVARLIĞINA DAHİLDİR VE AKSİ ÖNGÖRÜLMEMİŞSE DEVRİN KAPSAMINA DAHİLDİR.
 - İŞLETME DEĞERİ DEVİRLE BİRLİKTE DEVRALANA GEÇTİĞİ İÇİN TARAFLAR ÖZEL REKABET ETMEME ANLAŞMASI YAPMAMIŞ OLSALAR BİLE **DEVREDEN REKABET ETMEME BORCU ALTINDADIR**
 - İŞLETME DEĞERİ HAKSIZ REKABET HÜKÜMLERİ İLE KORUNUR
- KİRAÇILIK HAKKININ DEVRİ İÇİN AYRICA MAL SAHİBİNİN ONAYI GEREKİR

DEVİRDE ŞEKİL

- TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ **YAZILI BİR DEVİR SÖZLEŞMESİ** İLE YAPILIR BU SÖZLEŞME **ADİ YAZILI SÖZLEŞMEDİR**
- DEVİR TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLİR.
- BAZI TİCARİ İŞLETMELERİN DEVRİ İÇİN TÜRK REKABET KURUMUNUN ONAYI GEREKİR

BORÇLARIN DEVRİ

- TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ İLE BİRLİKTE BORÇLAR DEVRALANA GEÇER.
- **DEVRALAN BİLDİĞİ VE BİLMEDİĞİ BORÇLARDAN SORUMLUDUR.** AKSİNE YAPILACAK SÖZLEŞMELER GEÇERSİZDİR (Yani alacaklının bilmediği borçlardan sorumlu olmayacağına ilişkin yapılan sözleşmeler geçersizdir)
- BORÇLARIN DEVRİNİN ALACAKLILAR AÇISINDAN HÜKÜM İFADE ETMESİ İÇİN DEVRİN İLANI GEREKİR. İLAN TİCARİ İŞLETMELER İÇİN TİCARET SİCİLİ GAZETESİNDE, DİĞER İŞLETMELER İÇİN ULUSAL BİR GAZETEDEN YAPILIR. **İLANDAN İTİBAREN BÜTÜN BORÇLAR DEVRALANA GEÇER**
- BİLDİRİM VE İLAN YÜKÜMLÜLÜĞÜ DEVRALAN TARAFINDAN YERŞNE GETİRİLİR
- TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİNDE **DEVREDENDE BORÇLARDAN İLAN TARİHİNDEN İTİBAREN 2 YIL BOYUNCA MÜTESELSİLEN SORUMLUDUR.**
- BU SÜRE MUACCEL(VADESİ GELMİŞ) BORÇLARDA İLAN TARİHİNDEN, MÜECCEL (VADESİ GELMEMİŞ) BORÇLARDA VADE TARİHİNDEN İTİBAREN BAŞLAR

2002 KPSS SORUSU

Ticaret unvanının devriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur

- a) Tek başına herhangi bir sınırlama olmadan devredilebilir
- b) Ticari işletmeyle birlikte devredilebilir
- c) Tacirin ismini ihtiva ettiğinden devri mümkün değildir.
- d) Tek başına devredilebilir ancak devralanın bu durumu gösteren bir ek kullanması şarttır
- e) İşletmenin hakiki sahibinin kim olduğunun anlaşılmasını engelleyeceğinden devri hiçbir şekilde mümkün değildir.

TİCARİ İŞLETMENİN REHNİ

6750 SAYILI TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU

KANUNUN AMACI

- TÜRKİYE EKONOMİSİNİN GELİŞMESİ VE KORUNMASI İÇİN ÖNEMLİ İŞLEVLER ÜSTLENEN KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİN (KOBİ) FİNANSMAN ERİŞİMİNİ KOLAYLAŞTIRMAK.
- YASA İLE TESLİMSİZ TAŞINIR REHİN HAKKININ GÜVENCE OLARAK KULLANIMININ YAYGINLAŞTIRILMASI
- BU REHNE KONU TAŞINIRLARIN KAPSAMININ GENİŞLETİLMESİ
- TAŞINIR REHNİNDE ALENİYETİN SAĞLANMASI
- REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİNDE ALTERNATİF YOLLARI SUNARAK FİNANSMANA ERİŞİMİ KOLAYLAŞTIRMAK

- Ticari işletmeler çeşitli nedenlerle krediye ihtiyaç duyabilirler. Kredi veren kurumlar bunun karşılığında belli teminatlar istemektedirler. Bu teminatlar;
 - ✓ Şahsi teminatlar (örneğin kefalet)
 - ✓ Aynı teminatlar (örneğin rehin) olmak üzere iki türlü olabilir.

İşletmelere kredi verilmesi durumlarında aynı teminatlar daha fazla tercih edilmektedir.

- Ticari işletme rehni 1971 yılında çıkarılan 1447 sayılı Ticari İşletme Rehni Kanunu (TİRK) ile düzenlenmişti. Yeni yürürlüğe giren 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu (TRK) (RG Sayı: 29871, Tarih: 28.10.2016) TİRK'i yürürlükten kaldırmış ve konuyu yeniden düzenlemiştir.

BU KANUN;

- ❖ SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI
- ❖ TÜREV PİYASASI ARAÇLARINA İLİŞKİN FİNANSAL SÖZLEŞMELERİ KONUSUNDA REHNİN SÖZLEŞMELERİ
- ❖ MEVDUAT REHNİNE
- ❖ TAPU KÜTÜĞÜNE HERHANGİ BİR NEDENLE TESCİL EDİLEN TAŞINIRLAR

TAŞINIR REHNİNE KONU OLMAZ. !!!!!!!!!!!!!!!

KANUNA GÖRE REHİN HAKKI TESİSİ EDİLEBİLECEK UNSURLAR

AŞAĞIDA SAYILAN BU UNSURLAR TAHDİDİ (SINIRLAYICI) OLARAK SAYILMIŞTIR. YANİ BU UNUSURLARIN DIŞINDAKİ TAŞINIR VARLIKLARIN REHNİ MÜMKÜN DEĞİLDİR.

- ALACAKLAR
- ÇOK YILLIK ÜRÜN VEREN AĞAÇLAR
- FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYETİ KONU ALAN HAKLAR
- HAMMADDE
- HAYVAN
- HER TÜRLÜ KAZANÇ VE İRATLAR
- BAŞKA BİR SİCİLE KAYDI ÖNGÖRÜLMİYEN VE İDARİ İZİN NİTELİĞİNDE OLMAYAN HER TÜRLÜ LİSANS VE RUHSATLAR
- TİCARİ PROJE
- VAGON

- MAKİNE VE TEÇHİZATLAR, ARAÇ, EKİPMAN, ALET,
- İŞ MAKİNELERİ, ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZLARI DAHİL HER TÜRLÜ ELEKTRONİK CİHAZ GİBİ MENKUL İŞLETME TESİSATI
- SARF MALZEMESİ
- STOKLAR
- TARIMSAL ÜRÜNLER
- TİCARET UNVANI VE İŞLETME ADI
- TİCARİ İŞLETME VEYA ESNAF İŞLETMESİ
- TİCARİ PLAKA VE TİCARİ HAT
- YUKARIDA SAYILANLARDAN 3. KİŞİLERİN ZİLYETLİĞİNDEKİ TAŞINIR VARLIK, HAK VE PAYLI MÜLKİYET HAKLARI

- Taşınır Rehni Kanunu (TRK) tacir, esnaf, çiftçi, üretici örgütü ve serbest meslek erbabı gerçek ve tüzel kişilerin işletmelerindeki **menkul varlıklarının tamamının veya bir kısmının rehin verilmesine imkân sağlamaktadır.** Kanunla mevcut taşınır varlıklar kadar temin edilmesi planlanan **müstakbel varlıklar** ile taşınır varlıkların getirileri de rehin edilebilecek unsurlar arasına alınmıştır.

Müstakbel taşınır varlık: Mevcut olmayan veya rehin sözleşmesinin akdedildiği anda rehin verenin mülkiyetinde bulunmayan bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen varlıklardır.

- REHİN HAKKI YUKARIDA BELİRTİLEN VARLIKLARDAN BİRİ VEYA BİRDEN FAZLASI İÇİN KURULABİLİR. BÖYLECE İŞLETMELERE REHİN EDECEKLERİ VARLIKLAR ÜZERİNDE BİR **SERBESTLİK TANINMIŞTIR.**

Bu düzenleme ile eski kanundaki gibi zorunlu unsur anlayışı kalkmıştır

- TİCARİ İŞLETME VE ESNAF İŞLETMESİNİN **TAMAMI ÜZERİNDE REHİN KURULMASI** HALİNDE REHNİN KURULUŞU ANINDA İŞLETMENİN FAALİYETİNE **TAHSİS EDİLMİŞ HER TÜRLÜ VARLIK REHİN EDİLMİŞ SAYILIR.**

- BU VARLIKLARIN KENDİNE HAS SİCİLLERİ VARSA REHİN AYRICA BU SİCİLLERE DE BİLDİRİLİR.

Örneğin işletmenin markası rehnedilmişse rehin ayrıca marka siciline de bildirilir

- TİCARİ İŞLETME VE ESNAF İŞLETMESİ REHİNLERİ TİCARET VE ESNAF SİCİLİNE BİLDİRİLİR.

- YUKARIDA SAYILAN VARLIKLAR BORCUN TAMAMINI KARŞILIYORSA İŞLETMENİN TAMAMINA REHİN KONULMASI YASAKTIR
- TAŞINIR REHNİNDE REHNE KONU TAŞINIRLARIN TİCARET UNVANI VE İŞLETME ADINDAN BAĞIMSIZ OLARAK REHNEDİLMESİ İMKANI SAĞLANMIŞTIR. YANİ TİCARİ İŞLETME REHNİ KURMAKSIZIN TAŞINIRLARI ÜZERİNDE AYRI AYRI REHİN TESİS EDİLEBİLECEKTİR.
- KANUN KAPSAMINDA REHİN SÖZLEŞMESİ UYARINCA ÜZERİNDE REHİN KURULAN BİR TAŞINIR VARLIĞIN İKİNCİ BİR REHNE KONU EDİLEBİLMESİ İMKANI SAĞLANMIŞTIR.

TARAFLAR

- KREDİ KURULUŞLARI İLE TACİR, ESNAF, ÇİFTÇİ, ÜRETİCİ ÖRGÜTÜ, SERBEST MESLEK ERBABI GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLER ARASINDA
- TACİR VE/VEYA ESNAFLAR ARASINDA YAPILABİLMEKTEDİR.

REHİN SÖZLEŞMESİNİN YAPILMASI

- REHİN HAKKI REHİN SÖZLEŞMESİNİN REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİNE TESCİL EDİLMESİYLE KURULUR
- BÖYLECE REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ İLE TAŞINIR REHNİNDE ALENİYETİN SAĞLANMASI AMAÇLANMAKTADIR.
- REHİN SÖZLEŞMESİ ELEKTRONİK DÜZENLENEBİLECEĞİ GİBİ YAZILI OLARAK DA DÜZENLENEBİLİR.
- REHİN SÖZLEŞMESİ ELEKTRONİK ORTAMDA DÜZENLENMİŞSE REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİNE TESCİL EDİLEBİLMESİ İÇİN GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA İLE HAZIRLANMIŞ OLMASI GEREKİR.
- YAZILI OLARAK DÜZENLENEN REHİN SÖZLEŞMESİNİN REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİNE TESCİL EDİLEBİLMESİ İÇİN TARAFLARIN İMZALARININ NOTERCE ONAYLANMASI VEYA REHİN SÖZLEŞMESİNİN REHİNLİ TAŞINIR SİCİL YETKİLİSİNİN HUZURUNDA İMZALANMASI GEREKİR.

REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ

- REHİN HAKKININ TESİSİ, ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI HÜKÜM İFADE ETMESİ İÇİN VE REHİNLİ ALACAKLILAR ARASINDA ÖNCELİK HAKKININ BELİRLENMESİ, REHİNLİ TAŞINIR VARLIK VE ALACAĞIN DEVRİNİN TESCİLİ VE REHİNLİ TAŞINIRLARIN ALENİYETİNİN SAĞLANMASI İÇİN REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ KURULACAKTIR
- REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ ALENİDİR.
- REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİNİ TİCARET BAKANLIĞI KURAR VE DENETLER.
- SİCİL BAKANLIĞIN TALİMATLARINA UYMAK ZORUNDADIR
- REHİN HAKKI REHİN SÖZLEŞMESİNİN REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİNE TESCİLİ İLE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI HÜKÜM İFADE EDER

REHİN SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ BU KANUNA AYKIRI OLMAMAK ŞARTIYLA **SÖZLEŞMEYLE DÜZENLENEBİLİR.**
- ZİLYED REHİNLİ TAŞINIRIN DEĞERİNİ KORUMAK İÇİN GEREKLİ TEDBİRLERİ ALMAKLA YÜKÜMLÜDÜR.
- ZİLYED REHİNLİ TAŞINIRIN DEĞERİNİ DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞLARDA BULUNURSA ; **ALACAKLI HAKİMDEN BU DAVRANIŞLARIN YASAKLANMASINI İSTEYEBİLİR.**
- ALACAKLIYA BU KONUDA HAKİM TARAFINDAN GEREKLİ YETKİLER VERİLEBİLİR.
- GECİKMESİNDE TEHLİKE BULUNAN HALLERDE ALACAKLI BÖYLE BİR YETKİ VERİLMEYEN **GEREKLİ ÖNLEMLERİ KENDİ BAŞINA ALABİLİR.**
- HAKLARI ZARAR GÖRENLER ÖNLEM İÇİN YAPMIŞ OLDUKLARI GİDERLERİN TAZMİNİNİ ZARARA SEBEBİYET VERENDEN İSTEYEBİLİR.
- **REHİN ALACAKLISI**, REHİN VEREN YA DA ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN ZİLYETLİĞİNDE BULUNAN REHNE KONU TAŞINIR VARLIĞI **DENETLEME HAKKINA SAHİPTİR.**
- REHİN VEREN REHİN KONUSU VARLIKLARIN DEĞERİNİ ALACAKLISI ALEYHİNE AZALTAN TASARRUFLARINDAN ZARARLARI TAZMİN ETMEKLE YÜKÜMLÜDÜR.

TEMERRÜT SONRASI HAKLAR

- **BİRİNCİ DERECE ALACAKLI REHİNLİ TAŞINIRLARIN MÜLKİYETİNİN DEVRİNİ İSTEYEBİLİR. !!!!!!!!!!!**
- İCRA DAİRESİ BU TALEBİ TAŞINIR SİCİLİNE BİLDİRİR.
- REHİNLİ TAŞINIRIN DEĞERİ BİRİNCİ DERECE ALACAKLININ ALACAĞINDAN FAZLAYSA ARADAKİ FARK MİKTARINDAN, DİĞER DERECEDEKİ ALACAKLILARA KARŞI **BİRİNCİ DERECE ALACAKLI İLE REHİN VEREN MÜTESELSİLEN SORUMLU OLUR**

- ALACAKLI, ALACAĞINI VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİNE DEVREDEBİLİR. BU HALDE VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİ ALACAKLININ REHİN SIRASINA SAHİP OLUR.

ALACAĞIN SON BULMASI

- REHİN ALACAKLISI,
 - ✓ YERLİ İSE ALACAĞIN SONA ERDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN
15 İŞGÜNÜ,
 - ✓ YABANCI İSE ALACAĞIN SONA ERDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN
30 İŞGÜNÜ

İÇİNDE REHİN KAYDININ SİCİLDEN TERKİNİ(SİLİNMESİ) İÇİN BAŞVURUDA BULUNMALIDIR.

- AKSİ HALDE ALACAKLI HAKKINDA GÜVENCE ALTINA ALINAN BORÇ TUTARININ **ONDA BİRİ** KADAR PARA CEZASI **BAKANLIKÇA** UYGULANIR.
- REHİN ALACAKLISI SÜRESİ İÇİNDE REHNİN TERKİNİ İÇİN SİCİLE BAŞVURMAMASI HALİNDE BORCUNU ÖDEYEN BUNU BELGELEYEN BORÇLU, REHNİN TERKİNİNİ SİCİLDEN İSTEYEBİLİR.

MÜEYYİDELER

REHİN VEREN VEYA TAŞINIRI REHİNLİ OLARAK DEVRALANIN ;

- REHİNLİ VARLIĞI BU KANUNUN AKSİNE/HİLAFINA KULLANMASI
- BORCU ÖDEMEMESİ HALİNDE REHİNLİ VARLIĞIN MÜLKİYETİNİ DEVRETMEMESİ
- REHİNLİ VARLIĞI ALACAKLIYA ZARAR VERMEK KASTIYLA TAHRİP VEYA İMHA ETMESİ
- REHİNLİ TAŞINIR VARLIĞIN DEVRİ İLE ALACAĞIN DEVRİNİ SİCİLE TESCİL ETTİRMEMESİ
- SİCİLİ YANILTMAYA YÖNELİK FİİLLERDE BULUNMASI HALLERİNDE

ALACAKLININ ŞİKAYETİ ÜZERİNE **BORÇ TUTARININ YARISINI GEÇMEMEK ÜZERE** HAKLARINDA ADLİ PARA CEZASI UYGULANIR.

Ali Osman Hoca

TİCARİ İŞ VE TİCARİ HÜKÜM

- TİCARİ İŞ, TİCARİ İLİŞKİLERİ TİCARİ OLMAYAN İLİŞKİLERDEN AYIRMAK KULLANILAN BİR KAVRAMDIR.

- TİCARİ HÜKÜMLER SADECE TİCARİ İŞLERE UYGULANIR, ADİ İŞLERE UYGULANAMAZ

ÖRNEK: TİCARİ İŞLERE VE ADİ İŞLERE UYGULANACAK ZAMANAŞIMI, FAİZ FARKLIDIR.

- TİCARİ HÜKÜMLER TİCARİ OLMAYAN İŞLERE (ADİ İŞLERE) UYGULANAMAZ

TİCARİ İŞ NİTELENDİRİLMESİNDE ÖLÇÜTLER	
TTK ‘DA DÜZENLENEN İŞLER	• TÜRK TİCARET KANUNUNDA DÜZENLENEN TÜM İŞLER TİCARİ İŞTİR • BURADA ÖNEMLİ OLAN İŞİN TİCARET KANUNUNDA DÜZENLENMESİDİR. • <u>İŞİN TİCARİ İŞLETMEYLE İLGİLİ OLUP OLMAMASI YADA TACİR SIFATININ BULUNUP BULUNMAMASI ÖNEM TAŞIMAZ</u> ÖRNEK “ İki memur aralarında yaptıkları bir alışveriş nedeniyle BONO düzenlemişse, taraflar tacir olmamalarına rağmen ve ortada bir ticari işletme olmamasına rağmen BONO TTK da düzenlendiği için başka ölçüye gerek kalmadan iş TİCARİ İŞTİR”
TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN İŞLER	• TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN BÜTÜN İŞLEM VE FİİLLER TİCARİ İŞLERDENDİR. • TİCARİ İŞLETMEYLE İLGİLİ HUSUSUN TİCARİ İŞ SAYILMASI İÇİN TİCARET KANUNU DIŞINDA DÜZENLENSE BİLE TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN İŞLER TİCARİ İŞTİR. (TİCARİ İŞLETMEYLE İLGİLİ OLMASI YETERLİDİR) ÖRNEK “ Bir ticari işletmeye ticari temsilci atanması borçlar kanununda düzenlenmesine rağmen ticari işletmeyi ilgilendirdiği için ticari iş sayılır” “ Ticari işletmeyi ilgilendiren bir uyuşmazlık nedeniyle bir avukata vekalet verilmesi ticari iştir”
TİCARİ İŞ KARİNESİ	• BİR TACİRİN BORÇLARININ TİCARİ OLMASI ASILDIR. KURAL OLARAK TACİRİN YAPTIĞI BÜTÜN İŞLEMLER TİCARİ İŞLETMEYLE İLGİLİ OLDUĞU VARSAYIMI GEÇERLİDİR • ANCAK GERÇEK KİŞİ TACİRLERİN ÖZEL HAYATLARINA İLİŞKİN İŞLEMLERİDE VARDIR BU NEDENLE İKİ İSTİSNA KABUL EDİLMİŞTİR. 1. GERÇEK KİŞİ TACİR HUKUKİ İŞLEMİ YAPTIĞI SIRADA İŞLEMİN TİCARİ İŞLETMESİYLE İLGİLİ OLMADIĞINI KARŞI TARAFA AÇIKÇA BİLDİRİRSE, 2. İŞİN TİCARİ OLMADIĞI, ÖZEL HAYATA İLİŞKİN OLMADIĞI İHBARA GEREK KALMAKSIZIN, MAHİYETİNDEN ANLAŞILIYORSA, <u>TACİRİN İŞİ ADİ İŞ SAYILIR</u> -BU İSTİSNALAR SADECE GERÇEK KİŞİ TACİR İÇİN GEÇERLİDİR. -ÇÜNKÜ TÜZEL KİŞİ TACİRLERİN ÖZEL HAYATI OLMAZ -O HALDE TÜZEL KİŞİ TACİRLERİN BÜTÜN BORÇLARININ TİCARİ OLMASI MUTLAKTIR

BİR TARAF İÇİN TİCARİ SAYILAN İŞLER

- TARAFLARDAN YALNIZ BİRİSİ İÇİN TİCARİ İŞ SAYILAN **SÖZLEŞMELER** DİĞER TARAF İÇİNDE TİCARİ İŞTİR.
- BİR TARAF İÇİN TİCARİ SAYILAN İŞİN DİĞER TARAF İÇİN TİCARİ OLABİLMESİ İÇİN MUTLAKA ORTADA BİR **SÖZLEŞME** OLMASI GEREKİR

ÖRNEK: “ Bir beyaz eşya mağazası işleten tacir bir memura buzdolabı satarsa ortada bir satım sözleşmesi olduğu için tacir için ticari olan iş diğer taraf olan memur içinde ticari iş sayılır”

- BİR TARAFIN TİCARİ İŞLETMESİYLE İLGİLİ OLAN VE BU TARAF İÇİN TİCARİ SAYILAN **HAKSIZ FİİLLER** DİĞER TARAF İÇİN TİCARİ İŞ SAYILMAZ

ÖRNEK: “ Bir işletmeye ait kamyon memur A’nın arabasına çarparsa borcun kaynağı haksız fiil olduğu için işletme için ticari iş ancak memur A için adi iş sayılır

TİCARİ İŞ SAYILMANIN SONUÇLARI

TİCARİ İŞLERDE TESELSÜL KARİNESİ

- İKİ YADA DAHA FAZLA KİMSE İÇLERİNDEN YALNIZ BİRİ VEYA HEPSİ İÇİN TİCARİ İŞ NİTELİĞİNDEKİ BİR İŞ İÇİN DİĞER BİR KİMSEYE KARŞI MÜŞTEREKEN BORÇ ALTINA GİRERLERSE TAMAMI BORÇTAN MÜTESELSİLEN SORUMLUDUR.
- TİCARİ İŞLERDE BORÇLULARDAN YALNIZ BİRİ İÇİN İŞİN TİCARİ OLMASI MÜTESELSİL SORUMLULUK DOĞURUR

TİCARİ İŞLERDE FAİZ

TİCARİ İŞLERDE FAİZİN ÖZELLİKLERİ

I. FAİZİN İŞLEMESİNE BAŞLAYACAĞI TARİH

- Taraflar faizin işlemeye başlayacağı tarihi serbestçe belirleyebilirler.
- Taraflar belirlememişse faiz vade tarihinden itibaren başlar
- Vade belirsizse faiz ihtar tarihinden itibaren işlemeye başlar

II. KARARLAŞTIRIMIŞ OLMASA BİLE FAİZ İSTENEBİLMESİ

- Adi iş niteliğindeki ödünç sözleşmelerinde sözleşmede belirlenmemişse faiz istenemez. Oysa ticari işlerde baştan belirlenmese bile her zaman FAİZ İSTENEBİLİR
- Ayrıca faiz talep etmek tacir için bir haktır

III. BİLEŞİK FAİZ UYGULAMASI

- Borçlar hukukunda bileşik faiz yasaktır
- Faiz kanununda bileşik faiz yasaktır
- Ancak bu yasaklara rağmen TTK daki hükümler saklı tutulmuştur. Buna göre şartlar oluşursa bazı ticari işlerde bileşik faiz uygulanır

• ŞARTLARI

- HER İKİ TARAF TACİR OLMAK ŞARTIYLA CARİ HESAP SÖZLEŞMELERİNDE
- HER İKİ TARAF TACİR OLMAK ŞARTIYLA VE HER İKİ TARAF BAKIMINDAN TİCARİ İŞ OLMAK ŞARTIYLA ÖDÜNC SÖZLEŞMELERİNDE

BİLEŞİK FAİZ UYGULANABİLİR

- FAİZİN ANAPARAYA EKLENECEĞİ SÜRE 3 AY DAN AZ OLAMAZ

IV. FAİZ ORANININ BELİRLENMESİ

• KAPİTAL FAİZDE

- Ticari işlerde faiz oranını taraflar serbestçe belirleyebilir. (borçlar kanununa, diğer mevzuata, ahlaka aykırı olmamak şartıyla)
- Adi işlerde taraflar sözleşme ile belirlenmemişse kanuni faiz %9 dur

• TEMERRÜT FAİZİNDE

- Taraflar temerrüt faiz oranını serbestçe belirleyebilir.
- Temerrüt faizi sözleşme ile belirlenmemişse %9 faiz oranı burada da geçerlidir. **ANCAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASININ KISA VADELİ AVANSLAR İÇİN UYGULADIĞI FAİZ ORANI KANUNİ ORANDAN FAZLA İŞE ARADA SÖZLEŞME OLMASA BİLE TİCARİ İŞLERDE TEMERRÜT FAİZ ORANI BU ORAN ÜZERİNDEN İSTENEİLİR. BÖYLELİKLE TİCARİ İŞLERDE ADİ İŞLERDEN DAHA YÜKSEK FAİZ ORANI İSTENEİLİR.**

- Adi işlerde ve ticari işlerde faiz ana parayı geçebilir. Temerrüt faizi de anaparayı geçebilir.

V. TİCARİ İŞLERDE ZAMANAŞIMI

- Ticaret kanununda yer alan zamanaşımı süreleri ile ticari işlerle ilgili olarak diğer kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri **SÖZLEŞME İLE DEĞİŞTİRİLEMEZ**
- Ancak kanunun izin verdiği hallerde zamanaşımı süreleri değiştirilebilir.

TİCARİ HÜKÜMLER

- TÜRK TİCARET KANUNUNDA DÜZENLENEN BÜTÜN HÜKÜMLER TİCARİ HÜKÜMLERDİR. TİCARİ İŞLETME İLE İLGİLİ OLUP OLMAMASINA BAKILMADAN, TACİR SIFATININ VARLIĞINA BAKILMADAN TİCARET KANUNUNDA YER ALAN HÜKÜM TİCARİ HÜKÜMDÜR . BUNA **MUTLAK TİCARİ HÜKÜMLER** DENİR
- TİCARET KANUNUNDA DÜZENLENMEMEKLE BİRLİKTE, DÜĞER KANUNLARDA YER ALAN ANCAK TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN HÜKÜMLER TİCARİ HÜKÜMLERDİR. **BUNLARA NİSPİ TİCARİ HÜKÜMLER** DENİR
- ÖRNEK : Bankacılık kanunu, borçlar kanunu, medeni kanun, Ticari işletmenin rehni kanunu
- TİCARİ HÜKÜMLERİN UYGULAMA SIRASI

EMREDİCİ HÜKÜMLER

SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ

TİCARİ HÜKÜMLER

TİCARİ ÖRF VE ADETLER

GENEL HÜKÜMLER

- Bu sıralama asla değiştirilemez yani 1. Sırada genel hükümler kullanılamaz sırasıyla uygulanmak zorundadır.

EMREDİCİ HÜKÜMLER

- Her türlü hukuki işlem ve uyuşmazlıkta olduğu gibi ticari işlerde de öncelikle emredici hükümler uygulanır.
- Emredici hükmün mutlaka Ticaret Kanununda yer alması gerekmez. Örneğin emredici hüküm Borçlar Kanununda varsa öncelikle o uygulanır.
- Emredici hükümler sözleşme ile değiştirilemez
- Emredici hükümlere aykırı yapılan işlem geçersizdir.

SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ

- Sözleşme özgürlüğünün bir sonucu emredici hükümlere aykırı olmamak şartıyla taraflar arasındaki sözleşme hükümleri geçerlidir ve uygulanır

TİCARİ HÜKÜMLER

- Ticari hükümler yedek hukuk kuralları niteliğindedir.
- Bu hükümler taraflar arasında yapılan sözleşmeyi tamamlayıcı ya da yorumlayıcı niteliğe sahiptir.
- Emredici nitelikteki ticari hükümler 1. Sırada uygulanır.

TİCARİ ÖRF VE ADET HÜKÜMLERİ

- Örf adet; hakkında kanuni hüküm bulunmayan hukuki münasebetleri düzenlemek ve bunlardan doğan anlaşmazlıkları çözmek için devamlı şekilde uygulanan ve uygulanması zorunlu olduğu düşüncesinin yerleştiği kurallardır. İki türdür;
- **ÖZEL ÖRF ADET KURALLARI:** Coğrafi olarak tek bir bölgede veya tek bir meslek dalı için geçerli olan kurallardır.
- **GENEL ÖRF ADET KURALLARI:** Coğrafi olarak bütün ülkede veya bütün meslek dalları için geçerli olan kurallardır.

- **TİCARİ ÖRF ADET KURALLARININ UYGULANMASI İÇİN TARAFLARIN TACİR OLMASI GEREKİR YANİ TİCARİ ÖRF ADET KURALLARI TACİRLER ARASINDA UYGULANIR.**

İSTİSNA: TACİR OLAN TARAF TACİR OLMAYAN TARAFIN İLGİLİ KURALI BİLDİĞİNİ İDDİA VE İSPAT EDERSE BU DURUMDA TACİR OLMAYANA DA UYGULANIR

- Hakim ticari örf adet kuralının varlığını araştırmak zorundadır.
- **BİR UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ İÇİN İKİ AYRI BÖLGEDE İKİ AYRI ÖZEL ÖRF ADET KURALI VARSA İFA YERİNDEKİ TİCARİ ÖRF ADET KURALI UYGULANIR**
- **BİR UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ İÇİN HEM ÖZEL ÖRF ADET KURALI HEM DE GENEL ÖRF ADET KURALI VARSA ÖZEL ÖRF ADET KURALI ÜSTÜN TUTULUR VE ÖNCELİKLİDİR.**
- **TEAMÜL SÜRE VE UYMA ZORUNLULUĞU AÇISINDAN ÖRF ADET KURALI HALİNE GELMEMİŞ KURALLARDIR.**
- **TEAMÜL HÜKME ESAS ALINMAZ, SADECE TARAFLARIN İRADE BEYANLARININ YORUMUNDA KULLANILABİLİR.**

TİCARİ DAVALAR

MUTLAK TİCARİ DAVALAR

- ❖ TARAFLARININ TACİR OLUP OLMADIĞINA VE TİCARİ UYUŞMAZLIĞIN TİCARİ İŞLETMEYLE İLGİLİ OLUP OLMADIĞINA BAKILMAKSIZIN TİCARİ SAYILAN DAVALARDIR.

TTK DA DÜZENLENEN HUSUSLARDAN DOĞAN DAVALAR	• HAKSIZ REKABET • CARİ HESAP • ŞİRKETLER • TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU • KIYMETLİ EVRAK • DENİZ TİCARETİ HUKUKUNDAN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR • SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN DAVALAR
TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DOĞAN DAVALAR	• REHİN KARŞILIĞINDA ÖDÜNCÜ VERME İŞİYLE UĞRAŞANLAR
BORÇLAR KANUNUNDAN DOĞAN DAVALAR	• İŞLETMENİN DEVRİ • İŞLETMENİN BİRLEŞMESİ VE ŞEKİLDEĞİŞİTİRMESİ • REKABET YASAĞI • YAYIN SÖZLEŞMESİ • KREDİ MEKTUBU VE KREDİ EMRİ • ALIM-SATIM KOMİSYONU SÖZLEŞMESİ • TİCARİ TEMSİLCİ, TİCARİ VEKİL, VE DİĞER TACİR YARDIMCILARI
FİKRİ MÜLKİYET HUKUKUNA DAİR MEVZUATTAN DOĞAN DAVALAR	• MARKA, PATENT, ENDÜSTRİYEL TASARIMLAR
TİCARETE ÖZGÜ YERLERE İLİŞKİN DAVALAR	• BORSA • SERBEST BÖLGE • UMUMİ MAĞAZACILIK
BANKA VE DİĞER FİNANSAL KURULUŞLARA İLİŞKİN DAVALAR	• FİNANSAL KİRALAMA, FACTORİNG, ÖZEL VE GENEL FİNANS ŞİRKETLERİ
ÖZEL KANUN HÜKÜMLERİNE GÖRE TİCARİ DAVALAR	• İCRA İFLAS KANUNUNUN ÖZEL HÜKÜMLERİNE GÖRE İFLAS DAVALARI • TİCARİ İŞLETME KANUNUNDAN DOĞAN DAVALAR • FİNANSAL KİRALAMA KANUNUNDAN DOĞAN DAVALAR • KOOPERATİF KANUNUNDAN DOĞAN DAVALAR

2001 kpss sorusu

Aşağıdakilerden hangisi mutlak ticari dava değildir

- Medeni kanunun rehin mukabilinde ikraz(ödünç para verme) ile meşgul olanlar hakkındaki 876-883 maddelerinde düzenlenen davalar
- Markalar kanununda düzenlenen hususlarla ilgili hukuk davaları,
- Patent kanununda düzenlenen hususlarla ilgili hukuk davaları
- Bankalar kanununda düzenlenen hususlarla ilgili hukuk davaları
- Vekalet akdiyle ilgili hukuk davaları

NİSPİ TİCARİ DAVALAR

❖ TARAFLARIN TACİR OLDUĞU VE UYUŞMALIĞIN ONLARIN TİCARİ İŞLETMELERİ İLE İLGİLİ OLDUĞU DAVALAR

- Her iki tarafta tacir olmalı ve uyuşmazlık her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili olmalıdır.

ÖRNEK: "Tacir A ile Tacir B arasında ticari işletmeleri ile ilgili bir kira sözleşmesinden uyuşmazlık ticari davanın konusudur. Ancak aynı yerin tacir A tarafından Memur A'ya kiralanması ticari dava değildir."

- Haksız fiillerden doğan davaların ticari dava olabilmesi için yine her iki tarafın tacir olması ve yine her iki tarafın ticari işletmesi ile ilgili olması gerekir.

ÖRNEK: "Taşımacılık işletmesine ait bir kamyonun yükünü sardığı fabrikanın duvarına çarpması ticari davasının konusunu oluştururken, aynı kamyonun bir memurun evine çarpması ticari davanın konusunu oluşturmaz"

❖ HAVALE , VEDİA VE TELİF HAKKINDAN DOĞAN VE BİR TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN DAVALAR

- Havale, vedia, ve telif hakkından davaların ticari dava olması için ticari işletmeyle ilgili olması yeterlidir. Ticari işletmenin taraflardan birine ait olmasına dahi gerek yoktur. Herhangi bir ticari işletmeyle ilgili olması yeterlidir.

ÖRNEK: "Bir devlet memurunun başka bir devlet memuruna X bankası aracılığı ile yapılan gönderdiği havale ile ilgili bir uyuşmazlık çıkmıştır. Banka bir ticari işletme olduğu için ticari davanın konusunu oluşturur."

HAVALE-VEDİA-TELİF HAKKI

- TİCARİ DAVALARA TİCARET MAHKELERİ BAKAR
- BİR YERDE TİCARET MAHKEMESİ YOKSA O BÖLGEDE TİCARİ DAVALARA BAKMAKLA GÖREVLİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ BAKAR
- BİR YERDE TİCARET MAHKEMESİ VARSA ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ TİCARİ DAVALARA BAKAMAZ

2003 Kpss sorusu

İstanbul'da zirai ilaç üreten A limited şirketi Akdeniz bölgesi için, merkezi Adana'da bulunan B kollektif şirketi ile 5 yıl süreli acentelik sözleşmesi akdeder. Ayrıca bu sözleşmeyle B kollektif şirketine temsil yetkisi de verir Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır.

- A limited şirketi Akdeniz bölgesinde yaptığı doğrudan satışlar için B kollektif şirketine ücret ödemek zorundadır.
- B kollektif şirketi, akdettiği sözleşmeler nedeniyle tahsil ettiği paraları zamanında ödemediği takdirde A limited şirketi paranın tahsili için şartlar gerçekleşmedikçe B kollektif şirketinin ortaklarını dava ve takip edemez, bunun için önce B kollektif şirketini dava etmelidir.
- B kollektif şirketinin temsil yetkisine dayanarak herhangi bir anonim şirket ile akdettiği zirai ilaç satımına ilişkin sözleşmeden doğan uyuşmazlık, ticari davaya vücut vermez.
- B kollektif şirketinin Adana'da sattığı zirai ilaçların tesliminde temerrüde düşerse alıcılar, Adana'da A limited şirketine izafen B kollektif şirketini dava edebilirler.
- B Kolektif şirketinin kötü performansı nedeniyle ilaçların piyasa payının düşmesi nedeniyle A limited şirketi 5 yıllık sözleşme süresini beklemeden acentelik sözleşmesini feshedebilir.

TACİR

GERÇEK KİŞİ TACİRLER

➤ HERHANGİ BİR TİCARİ İŞLETMEYİ KISMEN DAHİ OLSA KENDİ ADINA İŞLETEN KİŞİLERE TACİRDİR

TİCARİ İŞLETMENİN VARLIĞI	FİİLİ İŞLETME	KISMEN DAHİ OLSA KENDİ ADINA İŞLETİLMESİ
---------------------------	---------------	--

TACİR

TİCARİ İŞLETMENİN VARLIĞI	- Gerçek kişilerde tacir sıfatının doğumu için bir ticari işletmenin varlığı şarttır. - BİR TİCARİ İŞLETME MEVCUT OLMADIĞI HALDE VAR GİBİ FAALİYETLERDE BULUNAN KİŞİ <u>TACİR GİBİ SORUMLU TUTULUR</u> - MEVCUT OLMAYAN BİR ADİ ŞİRKET ADINA VEYA HUKUKEN VAROLMAYAN ŞİRKET ADINA ORTAK SIFATIYLA İŞLEM YAPANLAR <u>TACİR GİBİ SORUMLU OLUR</u> <u>TACİR GİBİ SORUMLU OLANLAR TACİRLİĞİN SADECE OLUMSUZ SONUÇLARINA TABİDİR. OLUMLU SONUÇLARINDAN YARARLANMAZ</u>
FİİLİ İŞLETME (TİCARİ İŞLETMENİN İŞLETİLMESİ)	- TİCARİ İŞLETMENİN İŞLETİLMESİ İŞLETMENİN KURULUP AÇILMASI VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERLE FİİLEN MUAMELELER YAPMASIDIR - FİİLEN İŞLEMESİ BAŞLAMAYAN KİŞİ TACİR DEĞİLDİR - ANCAK BAZI HALLERDE TİCARİ İŞLETME FİİLEN İŞLETİLMESİ BAŞLANMASA BİR KİŞİ <u>TACİR SAYILIR</u> BU HALLER: <u>TİCARİ İŞLETMENİN KURULUP AÇILDIĞININ İLAN EDİLMESİ</u> <i>Bir ticari işletmeyi kurup açtığını sirküler, gazete, radyo, televizyon vesair ilan vasıtaları ile halka bildirmiş olan kimse ticari işletmesini fiilen işletmeye başlamasa bile TACİR SAYILIR</i> <u>TİCARİ İŞLETMENİN TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMESİ</u> <i>Ticari işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek ilan ettirmiş kişi, ticari işletmesini fiilen işletmeye başlamamış bile olsa TACİR SAYILIR</i> <u>TACİR SAYILANLAR TACİR OLMANIN OLUMLU/OLUMSUZ TÜM SONUÇLARINA TABİDİR</u>

**KISMEN DAHİ OLSA KENDİ
ADINA İŞLETİLMESİ**

- İŞLETME FAALİYETİNİN KİŞİNİN KENDİ ADINA GERÇEKLEŞTİRİYOR OLMASIDIR.
- İŞLETMENİN TAMAMININ KENDİ ADINA İŞLETİLİYOR OLMASI GEREKLİ DEĞİLDİR
- TANIMDA YER ALAN “KISMEN DAHİ OLSA” İBARESİ ADİ ORTAKLIKLAR İÇİN KONULMUŞTUR
- İŞLETME BİR YANDA KENDİ ADINA İŞLETİLİYOR İKEN, DİĞER TARAFTAN ORTAK SIFATINI HAİZ DİĞER KİŞİLER ADINA İŞLETİLİYOR OLABİLİR.
- **ADİ ORTAKLIKTA İŞLETEN DE HİSSESİ İŞLETİLENDE TACİRDİR, YANİ ADİ ORTAKLIKTA BÜTÜN ORTAKLAR TACİR SIFATINA SAHİPTİR. (DİĞER ŞİRKET TÜRLERİNİN HİÇBİRİNDE ORTAKLARIN TACİR SIFATI ASLA YOKTUR)**

TACİR GİBİ SORUMLU OLAN	BİR TİCARİ İŞLETME OLMADIĞI HALDE VEYA MEVCUT OLMAYAN ADİ ŞİRKET ADINA İŞLEM YAPILMASI	TACİRLİĞİN OLUMSUZ SONUÇLARINA TABİDİR
TACİR SAYILAN	TİCARİ İŞLETME FİİLEN İŞLETİLMEMEYE BAŞLANMAMASINA RAĞMEN BUNUN İLAN EDİLMESİ VEYA SİCİLE TESCİL VE İLAN ETTİRİLMESİ	TACİRLİĞİN OLUMLU/OLUMSUZ TÜM SONUÇLARINA TABİDİR

ADİ ŞİRKETİN TÜM ORTAKLARI TACİRDİR

**ADİ ŞİRKET DIŞINDA HİÇBİR ŞİRKETİN ORTAKLARININ TACİR
SIFATI YOKTUR**

- **BİR TİCARİ İŞLETMEYİ BAŞKASI ADINA İŞLETEN TİCARİ TEMSİLCİ VE TİCARİ VEKİL TACİR DEĞİLDİR**
- **KÜÇÜK VE KISITLILARIN TİCARİ İŞLETMELERİNİ İŞLETEN YASAL TEMSİLCİLERİ (VELİ-VASİ) TACİR DEĞİLDİR, TACİR OLAN KÜÇÜK VE KISITLIDIR.**
- **HAKKINDA TİCARET YAPMA YASAĞI BULUNANLAR TACİR SAYILIR**
Kişisel durumları ya da yaptığı işlerin niteliği nedeniyle ya da meslek ve görevleri icabı kanundan veya yargı kararı gereği ticaretten men edilenlerdir
ÖRNEK: DEVLET MEMURLARI
- **TİCARETLE UĞRAŞMASI İZNE TABİ OLAN KİŞİLER TACİR SAYILIR**
Başka bir kişinin veya resmi bir makamın iznine gerek olmasına rağmen izin veya onay almadan bir ticari işletmenin işletilmesi
ÖRNEK: ECZANE AÇILABİLMESİ İÇİN SAĞLIK BAKANLIĞINDAN RUHSAT ALINMASI

TÜZEL KİŞİ TACİRLER

- TİCARET ŞİRKETLERİYLE, AMACINA VARMAK İÇİN BİR TİCARİ İŞLETEN VAKIFLAR, DERNEKLER VE KENDİ KURULUŞ KANUNLARI GEREĞİ ÖZEL HUKUK HÜKÜMLERİNE GÖRE YÖNETİLMEK VEYA TİCARİ ŞEKİLDE İŞLETİLMEK ÜZERE DEVLET, İL ÖZEL İDARESİ, BELEDİYE VE KÖY İLE DİĞER KAMU TÜZEL KİŞİLERİ TARAFINDAN KURULAN KURUM VE KURULUŞLAR TACİRDİR.

TİCARET ŞİRKETLERİ	• TİCARET ŞİRKETLERİ TACİRDİR • TİCARET ŞİRKETLERİ TİCARET SİCİLİNE TESCİL EDİLDİKLERİ ANDAN İTİBAREN TACİRLİK SIFATINI KAZANIRLAR. • TİCARET ŞİRKETLERİ; - KOLLEKTİF ŞİRKET - ADİ KOMANDİT ŞİRKET - PAYLI KOMANDİT ŞİRKET - ANONİM ŞİRKET - LİMİTED ŞİRKET - KOOPERATİF ŞİRKET
TİCARİ İŞLETME İŞLETEN DERNEK VE VAKIFLAR	• DERNEKLER VE VAKIFLAR İKTİSADİ OLMAYAN AMAÇLARLA KURULURLAR BU NEDENLE ASLA TİCARİ İŞLETME DEĞİLLERDİR. • ANCAK AMAÇLARINA ULAŞMAK İÇİN TİCARİ İŞLETME İŞLETEBİLİRLER • DERNEKLERİN VE VAKIFLARIN TACİR OLMASI İÇİN İKİ ŞART GEREKLİDİR. BUNLAR 1. AMACINA ULAŞMAK İÇİN BİR TİCARİ İŞLETME İŞLETMESİ 2. DENEK VE VAKFIN KAMUYA YARARLI <u>OLMAMASI</u> ÖRNEK: “Kızılay maden suyu işletmesi” Kızılay kamuya yararlı bir dernektir. Maden suyu işletmesi olsa bile bu sebeple tacir değildir. “ Kanarya Sevenler Derneği lokal işletmesi” Kanarya Sevenler Derneği kamuya yararlı dernek statüsünde değildir. Örnekte bir ticari işletmesi de olduğuna göre tacirdir.
KAMU TÜZEL KİŞİLERİ TARAFINDAN KURULAN KURUM VE KURULUŞLAR	• DEVLET İL BELEDİYE ASLA TACİR OLAMAZ • ANCAK BUNLAR İKTİSADİ KURULUŞLAR KURABİLİRLER. • SAHİBİ KAMU OLAN BU KURULUŞLARIN KENDİLERİ TACİRDİR. ÖRNEK: TCDD, İSPARK, İDO, HALK EKMEK
DONATMA İŞTİRAKİ	• BİRDEN ÇOK KİŞİNİN PAYLI MÜLKİYET ŞEKLİNDE SAHİP OLDUKLARI BİR GEMİYİ, MENFAAT SAĞLAMAK AMACIYLA ARALARINDA YAPMIŞ OLDUKLARI SÖZLEŞME GEREĞİNCE HEPSİ ADINA VE HESABINA SUDA KULLANMALARIDIR. • TÜZEL KİŞİLİĞİ YOKTUR. (tartışmalıdır) • TACİRLERE İLİŞKİN HÜKÜMLER DONATMA İŞTİRAKİNE DE UYGULANIR. • DONATMA İŞTİRAKİNİN ORTAKLARI TACİRDİR. (Şöyle ki donatma iştiraki bir ticari işletmedir, ortakların her biri kendi adına bu işletmeyi işlettikleri için her biri tacirdir.)

TACİR OLMANIN HUKUKİ SONUÇLARI

1. İFLASA TABİ OLMAK

- TACİR İSTER ÖZEL HAYATINA İLİŞKİN İSTER TİCARİ HAYATINA İLİŞKİN OLSUN HER TÜRLÜ BORCUNDAN DOLAYI İFLASA TABİDİR.
- SADECE TACİRLERİN İFLASI İSTENEBİLİR ANCAK İSTİSNAİ OLARAK TACİR OLMADIKLARI HALDE İFLASI İSTENEBİLENLER DE VARDIR
- TACİR OLMADIKLARI HALDE İFLASA TABİ OLANLAR
 - TACİR GİBİ SORUMLU OLANLAR
 - DONATMA İŞTİRAKİ
 - TİCARETİ TERKEDENLER: Tacir ticareti terkettiğinden veya tacirlik sıfatını kaybettiği tarihten itibaren **1 YIL** içinde her türlü borcundan dolayı iflasa tabidir.
 - KOLLEKTİF ŞİRKET ORTAKLARI VE KOMANDİT ŞİRKETİN KOMANDİTE ORTAKLARI TACİR OLMAMALARINA RAĞMEN ŞİRKET BORÇLARINDAN DOLAYI İFLASA TABİDİR. ÇÜNKÜ BU ŞİRKETLERİN ORTAKLARI ŞİRKET BORÇLARINDAN SINIRSIZ SORUMLUDUR.
 - BANKA YÖNETİCİ VE ORTAKLARI İLE SERMAYE PİYASASI ŞİRKETLERİNİN YÖNETİCİ VE ORTAKLARI TACİR OLMAMALARINA RAĞMEN İFLASA TABİDİR.
 - TEREKE(MİRAS ŞİRKETİ)

2. TİCARET UNVANI SEÇME VE KULLANMA ZORUNLULUĞU

- TACİR KANUNUN ÖNGÖRDÜĞÜ ŞEKİLDE BİR TİCARET UNVANI SEÇMEK VE BUNU TÜM TİCARİ İŞ VE İŞLEMLERİNDE VE RESMİ EVRAKLARINDA KULLANMAK ZORUNDADIR.
- TACİR 15 GÜN İÇİNDE TİCARET UNVANINI TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN ETTİRMEK ZORUNDADIR

3. İŞLETMESİNİ TİCARET SİCİLİNE TESCİL ETTİRME ZORUNLULUĞU

- HER TACİR TİCARİ İŞLETMESİNİ MERKEZİN BULUNDUĞU YER TİCARET SİCİLİNE 15 GÜN İÇİNDE TESCİL VE İLAN ETTİRMEK ZORUNDADIR.

4. TİCARİ DEFTERLERİ TUTMA ZORUNLULUĞU

- TACİR İŞLETMESİNİN GEREKTİRDİĞİ TİCARİ DEFTERLERİ TUTMAK ZORUNDADIR.
- DEFTERLER TÜRKÇE TUTULUR.

5. TİCARET VE SANAYİ ODALARINA KAYDOLMA

- TACİR BULUNDUĞU YERDEKİ TİCARET VE SANAYİ ODALARINA KAYDOLMAK ZORUNDADIR

6. BASİRETLİ İŞ ADAMI GİBİ HAREKET ETME

- HER TACİR BASİRETLİ İŞ ADAMI GİBİ HAREKET ETMEK ZORUNDADIR.
- BASİRETLİ İŞ ADAMI GİBİ HAREKET ETMEK HUKUKİ VE FİİLİ DURUMU DİKKATE ALARAK İLERİYİ GÖRECEK ŞEKİLDE DAVRANMAK ANLAMINA GELİR.

ÖRNEK

- İhaleden önce kömür tedarikinin mümkün olup olmadığını araştırmak
- Bankanın müşteriye para ödemediği önce imza kontrolünü yapması
- Müteahhidin inşaat taahhüdüne girmeden önce lüzumlu malzemeyi tedarik etmesi

7. TİCARİ ÖRF VE ADETE TABİ OLMAK

8. TİCARİ İŞ KARİNESİNE TABİ OLMAK

9. ÜCRET VE FAİZ İSTEMEK HAKKI

- TACİR, TACİR OLAN VEYA OLMAYAN BİR KİŞİYE TİCARİ İŞLETMESİ İLE İLGİLİ BİR İŞ VEYA HİZMET GÖRMÜŞ İSE UYGUN BİR ÜCRET İSTEME HAKKINA SAHİPTİR
- TACİR ÜCRET İSTENECEĞİ BAŞTAN BELİRLENMESE VEYA ÜCRET İSTENECEĞİNE DAİR AÇIKLIK OLMASA BİLE ÜCRET İSTEYEBİLİR

- TACİR İLERİDE DOĞACAK BORCA MAHSUBEN ÖDEDİĞİ AVANSLAR VE YAPTIĞI MASRAFLAR İÇİN ÖDEME TARİHİNDEN İTİBAREN FAİZ İSTEYEBİLİR.
- TACİR OLMAMASINA RAĞMEN ESNAFTA BU HÜKÜMLERDEN YARARLANIR

10. ÜCRET VE CEZANIN İNDİRİLMESİNİ İSTEYEMEMEK

- TACİR SÖZLEŞME İLE KARARLAŞTIRILMIŞ OLAN ÜCRET VE CEZAI ŞARTIN AŞIRI (FAHİŞ) OLDUKLARI İDDİASIYLA İNDİRİLMESİNİ İSTEYEMEZ
- İSTİSNASI
 - Bu yasak, tacirin her türlü borcu için söz konusu değildir. Sadece ticari işletmesi ile ilgili borçları için uygulanır
 - Belirlenen cezai şart tacirin ekonomik yıkımına yol açacak derecede ağır ve yüksek ise, ahlaka ve kamu düzenine aykırı ise tamamen ve kısmen iptal edilebilir.

11. KANUNİ İHTAR VE VE İHBARLARI BELİRLİ ŞEKİLLERDE YAPMAK

- TACİRLER ARASINDA HER İKİ TARAFIN TİCARİ İŞLETMELERİ İLE İLGİLİ BAZI İŞLEMLERİ GERÇEKLEŞTİRMEK AMACIYLA GÖNDERİLECEK İHTAR VE İHBARLAR KANUNUN GÖSTERDİĞİ ŞEKLE UYGUN OLARAK YAPILMALIDIR.
- BU SONUÇ HER İKİ TARAFIN TACİR OLMASI HALİNDE UYGULANIR
- TACİRLER; DİĞER TARAFI TEMERRÜDE DÜŞÜRME, SÖZLEŞMEYİ FESİH VE SÖZLEŞMEDEN DÖNME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İHTAR VE İHBARLARI AŞAĞIDAKİ ŞEKİLLERDE YAPABİLİR
 - ❖ NOTER ARACILIĞI İLE
 - ❖ TAAHHÜTLÜ MEKTUPLA
 - ❖ TELGRAFLA
 - ❖ GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA KULLANILARAK KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİ İLE YAPILIR

12. FATURA VERMEK VE FATURAYA İTİRAZ

- TİCARİ İŞLETMESİ İCABİ BİR MAL SATMIŞ VEYA İMAL ETMİŞ, BİR HİZMET GÖRMÜŞ, MENFAAT TEMİN ETMİŞ TACİRDEN, DİĞER TARAF KENDİSİNE BİR FATURA VERİLMESİNİ VE BEDELİ ÖDENMİŞ İSE BUNUN FATURADA GÖSTERİLMESİNİ İSTEYEBİLİR.
- TACİR MÜŞTERİSİNİN TALEBİ ÜZERİNE FATURA DÜZENLEYİP VERMESİ GEREKİR.
- FATURAYI ALAN KİŞİ ALDIĞI TARİHTEN İTİBAREN **8 GÜN** İÇİNDE FATURANIN İÇERDİĞİ BİLGİLERE **İTİRAZ EDEBİLİR**. AKSİ HALDE FATURANIN İÇERİĞİNİ KABUL ETMİŞ SAYILIR
- BU İTİRAZIN ŞARTI FATURAYI DÜZENLEYENİN VE ADINA FATURA DÜZENLENENİN **TACİR OLMASI GEREKİR**. BU ŞARTIN GEREKÇESİ **TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASIDIR**

13. TEYİT MEKTUBU VE TEYİT MEKTUBUNA İTİRAZ

- SÖZLÜ OLARAK, TELEFONLA VEYA TELGRAFLA YAPILAN SÖZLEŞMELERİN VEYA BEYANLARIN TARAFLARDAN BİRİSİNİN YAZILI HALE DÖNÜŞTÜRÜP DİĞER TARAFA GÖNDERDİĞİ EVRAKA **TEYİT MEKTUBU DENİR**
- TEYİT MEKTUBUNU ALAN TARAF ALDIĞI TARİHTEN İTİBAREN **8 GÜN** İÇİNDE TEYİT MEKBUNUN İÇERİĞİNE **İTİRAZ EDEBİLİR**. AKSİ HALDE İÇERİĞİ KABUL ETMİŞ SAYILIR.

14. TİCARİ SATIŞ VE MAL DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

- İKİ TARAFIN TACİR OLDUĞU VE İKİ TARAFIN TİCARİ İŞLETMESİ İLE İLGİLİ SATIŞ VE MAL DEĞİŞİMİ KONUSUNA BORÇLAR KANUNUNUN YANINDA BAZI ÖZEL HÜKÜMLER UYGULANIR. BUNLAR:

1) KISIM KISIM YERİNE GETİRME

İşin mahiyeti uygunsa satış kısım kısım yerine getirilmişse, sözleşmenin yerine getirilmeyen kısmı alıcı haklarını yerine getirilmeyen kısım için kullanılır. Ancak sözleşmeyi fesih hakkını da kullanabilir

2) ALACAKLININ TEMERRÜDÜ

Alıcı temerrüde düştüğü takdirde satıcı malın satışına izin verilmesini mahkemeden isteyebilir. Satış bedeli masraflar düşüldükten sonra satıcı tarafından alıcının banka hesabına, banka yoksa notere bırakılır ve durum alıcıya ihbar edilir.

3) SATILANIN VEYA TRAMPA EDİLENİN AYIPLI OLMASI

Bir satım veya trampa sözleşmesinin konusunu teşkil eden malda bulunması gereken nitelikler bulunmaz, veya kusurlar bulunursa o malda AYIP söz konusudur.

AYIPLI MALLARA İLİŞKİN BORÇLAR KANUNU VE TÜKETİCİ KANUNUNDAN FARKLI OLARAK TİCARET KANUNU FARKLI SÜRELER GETİRMİŞTİR. BU SÜRELER;

- MALIN AYIPLI OLDUĞU TESLİM SIRASINDA AÇIKÇA BELLİ İSE DURUMU **2 GÜN** İÇİNDE,
- MAKİN AYIPLI OLDUĞU TESLİM SIRASINDA AÇIKÇA BELLİ DEĞİL İSE MALI TESLİM ALDIĞI TARİHTEN İÇİNDE **8 GÜN İÇİNDE** SATICIYA İHBARDA BULUNUR

15. HAPİS HAKKINDAN YARARLANMA

- HAPİS HAKKINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN HER İKİ TARAFIN DA TACİR OLMASI GEREKİR

2008 SORUSU

A ile devlet memuru B, adi şirket sözleşmesi çerçevesinde bir ticari işletme işletmektedirler. A ölünce şirketteki payı 5 yaşındaki kızı C 'ye geçmiştir.

Buna göre, tacir sıfatıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır

- A, adi şirket ortağı olduğu süre boyunca tacir sıfatına sahiptir
- Devlet memuru B tacir sıfatına sahiptir
- Tacirler hakkında uygulanan cezai müeyyideler C 'ye değil, C'nin kanuni temsilcisine uygulanır.
- Şirket borçlarından dolayı, hem B'nin, hem de C'nin iflası söz konusu olabilir
- C tacir sıfatını kazanamaz, tacir sıfatı C'nin kanuni temsilcisine aittir.

2007 sorusu

Aşağıdakilerden hangisi tacir değildir

- Ticaret şirketleri
- Ticari işletme işleten dernekler
- Ticari işletme işleten vakıflar
- Ticari işletme işleten gerçek kişiler
- Ticari işletme işleten kamu tüzel kişileri

2013 kpss sorusu

Türk Ticaret Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi, tacirler arasında diğer tarafı temerrüde düşürmeye, ilişkin ihtarın yapılabileceği vasıtalarından biri olarak sayılmamıştır

- Noter aracılığı ile ihtar
- Taahhütlü mektupla ihtar
- Telgrafla ihtar
- Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi vasıtasıyla ihtar
- İadeli taahhütlü mektupla ihtar

2006 sorusu

Tacir olmanın sonuçlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır

- Tacir kural olarak cezai şartın tenkisini isteyemez
- Tacir ticari defterler tutmalıdır
- Tacir borçlarından dolayı iflasa tabidir.
- Tacir basiretli iş adamı gibi hareket etmelidir
- Tacir işletme adı kullanmak zorundadır.

TACİR YARDIMCILARI

BAĞIMLI TACİR
YARDIMCILARI
☐
☐ TİCARİ TEMSİLCİ (Borçlar Kanunu)

☐ TİCARİ VEKİL (Borçlar Kanunu)

☐ PAZARLAMACI (Borçlar Kanunu)
BAĞIMSIZ TACİR
YARDIMCILARI
☐
☐ ACENTE (Ticaret Kanunu)

☐ KOMİSYONCU (Borçlar Kanunu)

☐ SİMSAR (Borçlar Kanunu)

☐ TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSU (Ticaret Kanunu)

BAĞIMLI TACİR YARDIMCILARI

TİCARİ TEMSİLCİ	
TANIM ÖZELLİKLER	- İŞLETME SAHİBİNİN TİCARİ İŞLETMEYİ YÖNETMEK, İŞLETMEYE İLİŞKİN İŞLEMLERDE TİCARET UNVANI ALTINDA, TİCARİ TEMSİLCİ YETKİSİYLE KENDİSİNİ TEMSİL ETMEK ÜZERE AÇIK YA DA ÖRTÜLÜ OLARAK YETKİ VERDİĞİ KİŞİDİR. - EN GENİŞ YETKİLİ TACİR YARDIMCISIDIR. - TİCARİ TEMSİLCİNİN GERÇEK KİŞİ OLMASI ZORUNLUDUR. - SADECE TİCARİ İŞLETMELER İÇİN TİCARİ TEMSİLCİ ATANABİLİR. (ESNAF İŞLETMELERİ İÇİN TİCARİ TEMSİLCİ ATANAMAZ !!!!!!!!) - TİCARİ TEMSİLCİ REKABET YASAĞINA TABİDİR.
ATANMASI	- TİCARİ TEMSİLCİNİN ATANMASI ŞEKLE BAĞLI DEĞİLDİR. YANİ AÇIK YA DA ÖRTÜLÜ, YAZILI VEYA SÖZLÜ OLARAK ATANABİLİR. ATANAN TİCARİ TEMSİLCİNİN TİCARET SİCİLİNE TESCİLİ ZORUNLUDUR. BURADAKİ TESCİL BİLDİRİCİ (AÇIKLAYICI) TESCİLDİR - TİCARİ TEMSİLCİYİ KİMLER GÖREVE ATAR - GERÇEK KİŞİ TACİR, TACİR KÜÇÜK VEYA KISITLIYA VELİ VEYA VASİ ATAR. KOLLEKTİF VE ADİ KOMANDİT ŞİRKETLERDE, TÜM ORTAKLARIN OYBİRLİĞİ KARARIYLA, - ANONİM ŞİRKET VE KOOPERATİF ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULU KARARIYLA, - LİMİTED ŞİRKETLERDE GENEL KURUL KARARIYLA ATANIR
TEMSİL YETKİSİNİN KAPSAMI	TİCARİ TEMSİLCİNİN TEMSİL YETKİSİNİN KAPSAMI KANUNLA BELİRLENMİŞTİR

	• TİCARİ TEMSİLCİNİN KANUNDAN ALDIĞI YETKİYE GÖRE YAPAMAYACAĞI İŞLEMLER (TİCARİ TEMSİLCİNİN ÖZEL TEMSİL YETKİSİ İLE YAPABİLECEĞİ İŞLEMLER) I. Ticari temsilci özel bir temsil yetkisi olmadıkça işletmeye ait TAŞINMAZLARI DEVREDEMEZ II. Ticari temsilci özel bir temsil yetkisi olmadıkça taşınmazları aynı bir hakla sınırlandıramaz (ÖRN: İPOTEK KURMAK) III. Ticari temsilci işletmenin varlığını ortadan kaldıracak işlemler yapamaz - İŞLETMEYİ DEVREDEMEZ - TACİRİN İFLASINI İSTEYEMEZ - KONKORDATO TEKLİFİNDE BULUNAMAZ - İŞLETMEYİ REHİN VEREMEZ - ORTAK ALAMAZ - ŞİRKETİN FESHİNİ İSTEYEMEZ.															
TEMSİL YETKİSİNİN SINIRLANDIRILMASI	• TİCARİ TEMSİLCİNİN TEMSİL YETKİSİ İKİ ŞEKİLDE SINIRLANDIRILABİLİR ---ŞUBE İŞLERİYLE SINIRLANDIRMA ---BİRLİKTE TEMSİL (ÇİFTE İMZA) İLE SINIRLANDIRMA • SINIRLANDIRMANIN 3. KİŞİLER İÇİN BAĞLAYICI OLMASI İÇİN MUTLAKA TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMESİ (KURUCU TESCİL) GEREKİR • BU İKİ SINIRLANDIRMANIN DIŞINDA YAPILACAK (ÖRN KONU İLE, ŞAHİS İLE, YER İLE, MİKTAR İLE SINIRLANDIRMA) TESCİL VE İLAN EDİLSE DAHI 3. KİŞİLER İÇİN HÜKÜM İFADE ETMEZ.															
TEMSİL YETKİSİNİN SONA ERMESİ	• AZİL (GÖREVDEN ALMA) • İSTİFA • ÖLÜM, İFLAS, GAİPLİK, FİİL EHLİYETİ KAYBI • TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ VEYA TASFİYESİ <table><tr><td></td><td>TACİR</td><td>TEMSİLCİ</td></tr><tr><td>ÖLÜM</td><td>DEVAM EDER</td><td>SONA ERER</td></tr><tr><td>FİİL EHL. KAYBI</td><td>DEVAM EDER</td><td>SONA ERER</td></tr><tr><td>GAİPLİK</td><td>DEVAM EDER</td><td>SONA ERER</td></tr><tr><td>İFLAS</td><td>SONA ERER</td><td>DEVAM EDER</td></tr></table> • YUKARIDAKİ HALLERDE DURUMUN TESCİL VE İLAN EDİLMESİ ŞARTTIR. TİCARİ TEMSİLCİNİN YETKİSİNİN SONA ERMESİ MUTLAKA TESCİL VE İLAN EDİLMELİDİR (KURUCU TESCİL) AKSİ HALDE 3. KİŞİLER İYİNİYET İDDİASINDA BULUNUR.		TACİR	TEMSİLCİ	ÖLÜM	DEVAM EDER	SONA ERER	FİİL EHL. KAYBI	DEVAM EDER	SONA ERER	GAİPLİK	DEVAM EDER	SONA ERER	İFLAS	SONA ERER	DEVAM EDER
	TACİR	TEMSİLCİ														
ÖLÜM	DEVAM EDER	SONA ERER														
FİİL EHL. KAYBI	DEVAM EDER	SONA ERER														
GAİPLİK	DEVAM EDER	SONA ERER														
İFLAS	SONA ERER	DEVAM EDER														

TİCARİ VEKİL

TANIM ÖZELLİKLER	- TİCARİ İŞLETME SAHİBİNİN KENDİSİNE TEMSİLCİLİK YETKİSİ VERMEDEN İŞLETMESİNİ YÖNETMEK VEYA İŞLETMESİNİN BAZI İŞLERİNİ YÖNETMEK İÇİN YETKİLENDİRDİĞİ KİŞİDİR. - İŞLETMEYİ YÖNETMEK YETKİSİ OLAN TİCARİ VEKİLE GENEL TİCARİ VEKİL DENİR - İŞLETMENİN BİR KISIM İŞLERİNİ YÖNETME YETKİSİ OLAN VEKİLE ÖZEL TİCARİ VEKİL DENİR. ÖRNEK: “Fabrika müdürü genel ticari vekil, garson özel ticari vekildir” - TİCARİ VEKİLLER SADECE TİCARİ İŞLETMELER İÇİN ATANABİLİR. - TİCARİ VEKİLLER REKABET YASAĞINA TABİDİR
ATANMASI	- TİCARİ VEKİL TACİR VEYA TİCARİ TEMSİLCİ TARAFINDAN ATANIR. - TİCARİ VEKİLİN ATANMASI ŞEKLE BAĞLI DEĞİLDİR, AÇIK VEYA ÖRTÜLÜ, YAZILI YA DA SÖZLÜ OLARAK ATANABİLİR. - TİCARİ VEKİLİN ATANMASI TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMEZ
TEMSİL YETKİSİNİN KAPSAMI	- TİCARİ VEKİLİN TEMSİL YETKİSİ TİCARİ TEMSİLCİYE GÖRE DARDIR. - TİCARİ VEKİL İŞLETMENİN OLAĞAN İŞLERİNİ YAPABİLİR, OLAĞANÜSTÜ İŞLERİNİ YAPAMAZ. ÖRNEK: “İşletmenin ihtiyacı olan taşınır malların alımı, taşınır mal ve ürünlerin satışı, işçilerle hizmet sözleşmesi yapımı gibi” - TİCARİ VEKİLİN YAPAMAYACAĞI VEYA ÖZEL BİR TEMSİL YETKİSİ OLMADAN YAPAMAYACAĞI İŞLEMLER - ÖDÜNÇ PARA ALMA İŞLEMİ YAPAMAZ - KAMBIYO TAAHHÜDÜNDE BULUNAMAZ - MAHKEMELERDE TACİRİ DAVACI VEYA DAVALI SIFATIYLA TEMSİL EDEMEZ - TAŞINMAZ ALIM SATIM VEYA SINIRLANDIRMA İŞLEMİ YAPAMAZ NOT: BU İŞLEMLERİ YAPABİLMESİ İÇİN ÖZEL BİR TEMSİL YETKİSİ ALMASI GEREKİR
TEMSİL YETKİSİNİN SINIRLANDIRILMASI	- TİCARİ VEKİLİN TEMSİL YETKİSİ TEMSİL YETKİSİ 3. KİŞİLERE BİLDİRİLMEK ŞARTIYLA HER TÜRLÜ SINIRLANDIRILABİLİR. BU SINIRLANDIRMA TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMEZ
TEMSİL YETKİSİNİN SONA ERMESİ	TİCARİ TEMSİLCİ İLE AYNI ŞEKİLEDİR.

PAZARLAMACI

TANIM VE ÖZELLİKLER	- BİR ÜCRET KARŞILIĞINDA İŞLETME DIŞINDA TACİR HESABINA İŞLEM YAPMAYI, VE YA YAZILI OLARAK YETKİLENDİRİLMİŞSE TACİR ADINA HUKUKİ İŞLEMLER YAPMAYI ÜSTLENMİŞ KİŞİDİR. - PAZARLAMACI BAĞIMLI TACİR YARDIMCISIDIR. BU NEDENLE TACİRİN EMİR VE TALİMATLARINA UYMAK ZORUNDADIR. BU ÖZELLİK ONU ACENTEDEN AYIRIR - SADECE TACİRLER HESABINA FAALİYETTE BULUNABİLİR. - SÜREKLİ BİR TACİR YARDIMCISIDIR. BU ÖZELLİK ONU SİMSARDAN AYIRIR - PAZARLAMACININ FAALİYET ALANI İŞLETMENİN DIŞIDIR. BU ÖZELLİK ONU ÖZEL TİCARİ VEKİLDEN AYIRIR
ATANMASI	PAZARLAMACI BİR SÖZLEŞME İLE ATANIR, SÖZLEŞMENİN HERHANGİ BİR ŞEKİL ŞARTI YOKTUR.

TEMSİL YETKİSİ	• KURAL OLARAK PAZARLAMACININ TACİRİ TEMSİL YETKİSİ YOKTUR. • GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER ARACILIK OLARAK NİTELENDİRİLİR. • PAZARLAMACI YAZILI BİR ÖZEL YETKİ ALIRSA; - MÜŞTERİLERDEN TAHSİLAT YAPABİLİR - MÜŞTERİLERE ÖDEME İÇİN SÜRE VEREBİLİR. - DİĞER OLAĞAN HUKUKİ İŞLEMLERİ YAPABİLİR.
PAZARLAMACININ HAKLARI	• ÜCRET HAKKI • TEKEL HAKKI • MASRAFLARI İSTEME HAKKI • HAPİS HAKKI
PAZARLAMACININ BORÇLARI	• TALİMATLARA UYMA BORCU • REKABET ETMEME BORCU • BİLGİ VERME BORCU • İŞYERİNDE ÇALIŞMA BORCU • GARANTİ BORCUNUN BULUNMAMASI

2010 KPSS SORUSU

Ticari mümessilin aşağıdaki işlemlerden hangisi için özel olarak yetkilendirilmesi gerekir

- a) Tacir adına kredi almak
- b) Tacir adına kambiyo taahhüdünde bulunmak
- c) Tacir işletmenin faaliyeti için gerekli taşınmazı satın almak
- d) İşletmede çalışacak işçilerle hizmet akdi yapmak
- e) Bankadan aldığı kredi için işletmeye ait depo üzerinde banka lehine ipotek tesis etmek

2012 KPSS SORUSU

Ticari temsilcinin müvekkil tacir adına ve ticari işletmeyle ilgili olarak aşağıdaki işlemlerden hangisini yapabilmesi için açıkça yetkilendirilmesi gerekir

- a) Tacirin ticari işletmesine dahil taşınmazlar üzerinde sınırlı ayni hak kurmak
- b) Tacir adına ödünç sözleşmesi yaparak bankadan kredi çekmek
- c) Tacir adına bono düzenlemek
- d) Avukat olmasa bile ticari işlemlerle ilgili davalarda mahkemede taciri temsil etmek
- e) İşletmede çalışacak işçilerle hizmet sözleşmesi akdetmek

2009 KPSS sorusu

Ticari vekil olarak atanan bir fabrika müdürü aşağıdaki işlemlerden hangisini özel yetkisi olmadan yapabilir.

- a) Fabrika sahibi adına bono düzenlemek
- b) Fabrika sahibi adına bankadan kredi çekmek
- c) Fabrikaya ait bir taşınmazı üçüncü kişiye devretmek
- d) Fabrikada çalışacak işçilerle hizmet sözleşmesi yapmak
- e) Bankadan alınan kredinin teminatı olarak fabrikaya ait taşınmaz üzerinde ipotek tesis etmek

BAĞIMSIZ TACİR YARDIMCILARI

SİMSAR	
TANIM VE ÖZELLİKLER	- TARAFLARI BULUŞTURUP SÖZLEŞME YAPMALARINA ARACILIK ETME FAALİYETİDİR. - SİMSARLIK SÖZLEŞMESİ: <i>Simsarın taraflar arasında bir sözleşme kurulması imkanının hazırlanmasını veya kurulmasına aracılık etmeyi üstlendiği ve bu sözleşmenin kurulmasına aracılık etmeyi üstlendiği ve bu sözleşmenin kurulması halinde ücrete hak kazandığı sözleşmedir.</i> - SİMSARLIK SÖZLEŞMESİ ŞEKLE TABİ DEĞİLDİR. - SİMSARLA TACİR ARASINDAKİ İLİŞKİ SÜREKLİ DEĞİLDİR, GEÇİCİ NİTELİKTEDİR. (TEK SÖZLEŞME TEK İŞLEM)
YETKİSİ	- SİMSARIN TACİRİ TEMSİL YETKİSİ YOKTUR. - SİMSARIN GÖREVİ TACİRLE MUHATABİ BİR ARAYA GETİRİP SÖZLEŞME YAPMALARINA ARACILIK ETMEKTİR. - SİMSAR ÖZEL BİR TEMSİL YETKİSİ YOKSA SÖZLEŞMENİN YAPILMASINA, FİYATA VE PZARALIK AŞAMASINA KATILMAZ - SİMSAR TACİRİN MENFAATLERİNİ KORUMAK ZORUNDADIR
HAKLARI	- SİMSARIN TEMEL HAKKI ÜCRETTİR. <u>SİMSAR TARAFLARI BİR ARAYA GETİRDİĞİNDE DEĞİL, TARAFLAR SÖZLEŞMEYİ YAPTIĞI ANDA ÜCRETE HAK KAZANIR.</u> TARAFLAR SÖZLEŞME YAPMADIKÇA SİMSAR ÜCRETE HAK KAZANAMAZ - TARAFLAR SÖZLEŞMEYİ DAHA SONRA YAPARLARSA SİMSAR GENE ÜCRETE HAK KAZANIR. - SİMSAR BAŞTAN ANLAŞILMIŞSA MASRAFLARI İSTEYEBİLİR
ZAMANAŞIMI	SİMSARLIK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN TALEP ZAMANAŞIMI SÜRESİ <u>5 YILDIR</u>
KOMİSYONCU	
TANIM VE ÖZELLİKLER	- ALIM SATIM İŞLERİNDE KOMİSYONCU, ÜCRET KARŞILIĞINDA KENDİ ADINA TACİR HESABINA KIYMETLİ EVRAK VE MENKUL EŞYA SATIMINI ÜSTLENEN KİŞİDİR. - KOMİSYONCU VE TACİR ARASINDAKİ İLİŞKİ SÜREKLİLİK GÖSTERMEZ, GEÇİCİ NİTELİKTEDİR. (TEK SÖZLEŞME, TEK İŞLEM) - KOMİSYONCU İLE TACİR ARASINDAKİ İLİŞKİ BİR SÖZLEŞMEDEN DOĞAR, BU SÖZLEŞME BİR ŞEKİL ŞARTINA BAĞLI DEĞİLDİR.
KOMİSYONCUNUN BORÇLARI	- TACİRE BİLGİ VERMEK BORCU - EŞYAYA ÖZEN GÖSTERME BORCU <i>komisyoncu satılmak üzere kendisine gönderilen eşyayı korumaya, nakliye esnasında hasar oluşmuşsa bunları tespit ettirmeye ihtar ve ihbarlarda bulunmaya mecburdur</i> - SÖZLEŞME KONUSU MALİ SİGORTA ETTİRMESİ - TACİRDEN GELEN TALİMATLARA UYMAK - İŞİ TAMAMLAMAK <i>işin tamamlanmasından kasıt sadece sözleşmenin yapılması değil sözleşmenin üçüncü şahıs tarafından ifasıdır</i>
KOMİSYONCUNUN HAKLARI	- ÜCRET HAKKI SİMSARLA KOMİSYONCU ARASINDAKİ FARKLAR ✓ Simsarlık ilişkisi doğrudan temsil ilişkisidir, yani simsar tacir nam ve hesabına işlem yapar. Komisyoncu ilişkisi ise dolaylı temsil ilişkisidir, yani komisyoncu işlemi kendi namına tacir hesabına yapar ✓ Simsar taraflar sözleşmeyi yaptığı anda ücrete hak kazanır, komisyoncu ise sözleşmenin yapılması ile değil sözleşmenin ifasıyla hak kazanır.

	• VERDİĞİ MASRAFLARI AVANSLARI İSTEME HAKKI • HAPİS HAKKI • TARAF OLMA HAKKI
ZAMANAŞIMI	• KOMİSYONCULUK İLİŞKİSİNDE DAVA ZAMANAŞIMI SÜRESİ 5 YILDIR
TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSU	
TANIM VE ÖZELLİKLER	• KIYMETLİ EVRAK VE MENKUL MAL ALIM SATIMI İLE MEŞGUL OLMAYIP, TACİRİN TALİMATI DOĞRULTUSUNDA ONLARIN TAŞITTIRILMASINA ARACILIK EDEN KİŞİDİR.
ZAMANAŞIMI	• TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞUNDA TALEP ZAMANAŞIMI SÜRESİ 1 YILDIR, AĞIR KUSUR HALİNDE BU SÜRE 3 YILDIR.
ACENTE	
TANIM VE ÖZELLİKLER	• TİCARİ TEMSİLCİ, TİCARİ VEKİL, PAZARLAMACI, İŞLETMENİN ÇALIŞANI GİBİ İŞLETMEYE BAĞLI BİR HUKUKİ KONUMA SAHİP OLMAKSIZIN, BİR SÖZLEŞMEYE DAYANARAK, BELİRLİ BİR YER VE BÖLGE İÇİNDE SÜREKLİ OLARAK TİCARİ İŞLETMEYİ İLGİLENDİREN SÖZLEŞMELERE ARACILIK ETMEYİ VEYA BUNLARI O TACİR ADINA YAPMAYI MESLEK EDİNER KİŞİDİR. • TÜRLERİ - ARACI ACENTE: SÖZLEŞME YAPMA YETKİSİ OLMAYAN SADECE SÖZLEŞMENİN YAPILMASINA ARACILIK EDEN ACENTEDİR - AKİT ACENTE: TACİR ADINA ALDIĞI ÖZEL YETKİYE DAYANARAK BİZZAT SÖZLEŞMEYİ YAPABİLEN ACENTEDİR. • ACENTELİK İLİŞKİSİ BİR SÖZLEŞMEYE DAYANIR • ACENTE BELİRLİ YER VE BÖLGEDE FAALİYET GÖSTERİR • ACENTELİK İLİŞKİSİ SÜREKLİDİR (SÖZLEŞME SÜRESİ BOYUNCA) • ACENTE GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİ OLABİLİR
ACENTENİN BORÇLARI	• TACİRİN İŞLERİNİ GÖRMELİK VE MENFAATLERİNİ KORUMAK • HABER VERMEK (BİLGİ VERMEK) - Acente bölgesinde piyasanın durumunu tacire bildirmelidir - Acente yaptığı işlemler hakkında tacire bilgi vermelidir - Acente yaptığı işlemlerle ilgili her türlü ihtar, ihbar protestoyu tacir adına kabul edip bunlarla ilgili taciri bilgilendirmelidir • TALİMATLARA UYMAK • ÖNLEYİCİ TEDBİRLER ALMAK - Acente tacir hesabına teslim aldığı eşyanın taşıma esnasında hasara uğradığını görürse, hasarı tespit ettirmeli ve gerekli tedbirleri almalıdır - Malın bozulma tehlikesi varsa mahkemeden izin alarak malları satmalı sattırıp durumu tacire bildirmelidir. • TACİRE AİT PARAYI ÖDEMEK • REKABET ETMEMEK - <u>Aksi sözleşmede kararlaştırmadıkça</u> acente aynı yer ve bölgede birbiriyle rekabet eden tacirler hesabına acentelik yapamaz
ACENTENİN HAKLARI	• ÜCRET İSTEMEK HAKKI • OLAĞANÜSTÜ MASRAFLARIN ÖDENMESİNİ İSTEMEK HAKKI • HAPİS HAKKI • TEKEL HAKKI - <u>Aksi sözleşmeyle kararlaştırılmadıkça</u> tacir aynı bölgede birden fazla acente sözleşmesi yapamaz

TEMSİL YETKİSİ (ÇOK ÖNEMLİ)	• TACİR ADINA SÖZLEŞME YAPMA YETKİSİ - Aracı acente kanunda öngörülen asıl acente tipidir. Acentenin tacir adına sözleşme yapabilmesi için TEMSİL YETKİSİNİN ÖZEL OLARAK VE YAZILI BİÇİMDE VERİLMESİ GEREKİR. YAZILI ŞEKİL SİHHAT ŞEKLİDİR. AYRICA BU YETKİNİN TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMESİ ZORUNLUDUR. BURADAKİ TESCİL BİLDİRİCİ (AÇIKLAYICI) TESCİLDİR. YANİ TESCİL YAPILMASA BİLE ACENTENİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERLE YAPACAĞI SÖZLEŞMELER TACİR AÇISINDAN GEÇERLİ VE BAĞLAYICIDIR • Acente yetkili olmadan veya yetkisini aşarak tacir adına sözleşme yaparsa, tacir buna İCAZET VERİRSE işlem tacir için geçerli hale gelir. EĞER İCAZET VERMEZSE SÖZLEŞMEDEN ACENTE SORUMLUDUR • ACENTEYE VERİLEN TEMSİL YETKİSİ SINIRLANDIRILABİLİR. BU SINIRLANDIRMA MİKTAR, KİŞİ, KONU VS YAPILABİLİR. SINIRLANDIRMA TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMELİDİR. BU TESCİL KURUCU TESCİLDİR. • ACENTE ARACILIKTA BULUNDUĞU VEYA YAPTIĞI SÖZLEŞMELERLE İLGİLİ OLARAK HER TÜRLÜ İHTAR, İHBAR VE PROTESTO GİBİ HAKKI KORUYAN BEYANLARI TACİR ADINA YAPMAYA VE BUNLARI KABULE YETKİLİDİR. ACENTE SÖZLEŞMENİN DİĞER TARAFINA TEMERRÜT İHTARI, AYIP İHBARI GÖNDEREBİLİR. ÜÇÜNCÜ ŞAHIS TARAFINDAN YAPILAN BU TÜR İHBAR VE İHTARLARI TACİR ADINA KABÜLE YETKİLİDİR. • ACENTE ARACILIK ETTİĞİ SÖZLEŞMELERLE İLGİLİ DOĞAN UYUŞMAZLIKLARDA TACİRİ MAHKEMELERDE DAVALI VE DAVACI SIFATIYLA TEMSİL EDEBİLİR (TİCARİ VEKİLİN YOKTUR) • ACENTE ARACILIK ETTİĞİ SÖZLEŞMELERE İLİŞKİN MAL BEDELLERİNİ TACİR ADINA TAHSİL EDEBİLİR(PAZARLAMACININ BU YETKİSİ YOKTUR)
ACENTELİĞİN SONA ERMESİ	• SÜRENİN DOLMASI • FESİH (3 AY) • TARAFLARDAN BİRİNİN ÖLÜMÜ, İFLASI, KISITLANMASI
PORTFÖY HAKKI (DENKLEŞTİRME TAZMİNATI)	• TACİR SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNDEN SONRA ACENTENİN EDİNDİĞİ MÜŞTERİLERDEN YARARLANMAYA DEVAM EDECEKTİR. BUNUN KARŞILIĞINDA ACENTENİN TALEP ETTİĞİ BEDELDİR.
ZAMANAŞIMI	• ACENTELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN TALEP ZAMANAŞIMI SÜRESİ 5 YILDIR

Tacir T ile acente A arasında iki yıl önce belirsiz süreli bir acentelik sözleşmesi imzalanmıştır. Haklı bir sebebi olmayan T, sözleşmeyi feshetmek istemektedir. Buna göre T, ne kadar süre önceden ihbarda bulunmak şartıyla sözleşmeyi feshedebilir?

- a) 2 hafta b) 15 gün c) 30 gün
d) 2 ay e) 3 ay

TİCARET SİCİLİ

- TİCARET SİCİLİ, TİCARİ İŞLETMELER VE TACİRLERLE İLGİLİ KAYITLARIN TUTULDUĞU RESMİ SİCİLLERDİR.
- TİCARET SİCİLİ ÖRGÜTÜ
- TİCARET SİCİLİ GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞININ GÖZETİM VE DENETİMİNDE TİCARET VE SANAYİ ODALARI BÜNYESİNDE KURULACAK TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜKLERİNCE TUTULUR
- BİR YERDE TİCARET ODASI YOKSA, BAKANLIĞIN BELİRLEYECEĞİ BİR ODANIN BÜNYESİNDE TİCARET SİCİLİ KURULUR. (Örneğin Emet ilçesinde ticaret odası yoktur, en yakın sicil müdürlüğü olan Tavşanlı ticaret siciline kayıtlar tutulur)
- TİCARET SİCİLİ KAYITLARI ELEKTRONİK ORTAMDA TUTULUR. (YENİ KANUNA GÖRE)

SİCİLİN YÖNETİMİ

- TİCARET SİCİLİ, TİCARET SİCİLİ MÜDÜRÜ TARAFINDAN YÖNETİLİR.
- TİCARET SİCİLİ MÜDÜRÜ, **ODA MECLİSİ** TARAFINDAN SEÇİMİ, **GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞININ** UYGUN GÖRÜŞÜYLE ATANIR
- TİCARET SİCİLİ MÜDÜRÜ GÖREVLERİYLE İLGİLİ SUÇLARDAN DOLAYI KAMU GÖREVLİSİ OLARAK CEZALANDIRILIR VE SİCİL MÜDÜRÜNE KARŞI İŞLENMİŞ SUÇLAR KAMU GÖREVLİSİNE KARŞI İŞLENMİŞ SAYILIR.
- TİCARET SİCİLİNİN TUTULMASINDAN DOĞAN ZARARLARDAN **DEVLET İLE İLGİLİ ODA MÜTESELSİLEN SORUMLUDUR**
- **AÇIKLIK(ALENİYET) İLKESİ**
- TİCARET SİCİLİ AÇIKTIR
- HERKES TİCARET SİCİLİ KAYITLARINI SENET VE BELGELERİ İNCELEYEBİLİR, BUNUN İÇİN İLGİLİ OLDUĞUNU İSPATLAMAK ZORUNDA DEĞİLDİR.
- HERKES BEDELİNİ ÖDEYEREK SİCİL KAYDININ KOPYASINI ALABİLİR.
- TESCİL EDİLEN KAYITLAR TİCARET SİCİLİ GAZETESİNDE İLAN EDİLİR.

SİCİL İŞLEMLERİ	
TALEP	• TESCİL İLGİLERİN, TEMSİLCİLERİN VE HALEFLERİNİN YAZILI TALEBİ İLE YAPILIR . BUNA İSTEM ÜZERİNE TESCİL DENİR • TİCARET SİCİLİ MÜDÜRÜ İSTİSNALAR HARIÇ KENDİLİĞİNDEN TESCİL İŞLEMİ YAPAMAZ, MUTLAKA TALEP GELMELİDİR. BU DURUM TADİL(DÜZELTME) VE TERKİN (SİLME) İŞLEMLERİ İÇİNDE GEÇERLİDİR. • TESCİL TALEP SÜRESİ 15 GÜNDÜR. (sicil müdürlüğünün görev bölgesi dışında ikamet edenlerde bu süre 1 AY dır.)
SİCİL MÜDÜRÜNÜN TESCİL TALEBİNİ İNCELEMESİ	• SİCİL MÜDÜRÜ TESCİL TALEBİNİ KANUNİ ŞARTLARIN VARLIĞI AÇISINDAN İNCELER. • İNCELEME ÖNCE ŞEKLE İLİŞKİN DAHA SONRA ESASA İLİŞKİNDİR.
SİCİL MÜDÜRÜNÜN KARARI	• KABUL: TESCİL TALEBİ SİCİLE İŞLENİR • RED : SİCİL MÜDÜRÜ TESCİL TALEBİNİ REDDEDER • GEÇİCİ TESCİL : SİCİL MÜDÜRÜ GEÇİCİ TESCİL KARARI DA VEREBİLİR. GEÇİCİ TESCİL KARARINI ALAN İLGİLİ BUNU 3 AY İÇİNDE MAHKEMEYE GÖTÜRMELİDİR. AKSİ HALDE GEÇİCİ SİCİL KARARI SİLİNİR.
İLAN	• TESCİL EDİLEN HUSUSLAR TİCARET SİCİLİ GAZETESİNDE İLAN EDİLİR.

SİCİL MÜDÜRLERİNİN KARARLARINA KARŞI İTİRAZ

- SİCİL MÜDÜRÜNÜN TESCİL, TADİL VE TERKİN KARARLARINA KARŞI İLGİLİLER KARARIN TEBLİĞİNDEN İTİBAREN **8 GÜN** İÇİNDE SİCİLİN BULUNDUĞU BÖLGEDEKİ **TİCARİ DAVALARA BAKMAKLA GÖREVLİ ASLİYE TİCARET MAHKEMESİNE** YAZILI OLARAK İTİRAZ EDER
- BU MAHKEMENİN KARARI 15 GÜN İÇİNDE TEMYİZ EDİLEBİLİR.

TESCİLİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİSİ

BİLDİRİCİ AÇIKLAYICI ETKİ	KURUCU ETKİ	OLUMLU ETKİ	OLUMSUZ ETKİ
-TESCİL KURAL OLARAK BİLDİRİCİ NİTELİKTEDİR -<i>Tescil önceden mevcut hukuki bir ilişkiyi, önceden tespit edilmiş hukuki bir sonucu saptamaya yarıyor, yeni bir hukuki durum yaratmıyorsa bu bildirici etkidir.</i> -ÖRNEKLER *Ticaret unvanının tescili *Tacir sıfatının kazanılması açısından işletmenin tescili *Ticari mümessilin atanması	- İSTİSNAİ OLARAK TESCİL KURUCU NİTELİK TAŞIR - <i>Tescil yeni bir hukuki durum yaratıyorsa, doğuruyorsa kurucu tescildir.</i> -ÖRNEKLER *Şirketlerin tüzel kişilik kazanmasında *Şirketlerin birleşmesi, bölünmesi ve tür değiştirmesinde * Anonim şirketlerin sözleşme değişikliği olan genel kurul kararlarında *Ticari temsilcilerin yetkilerinin sınırlandırılmasında	-TESCİL İLE 3. KİŞİLERİN İYİNİYETİ ORTADAN KALKIYORSA BU TESCİLİN OLUMLU ETKİSİDİR. ÖRNEK <i>Ticari temsilci azledilip bu durum tescil ve ilan edilmişse ve ticari temsilci buna rağmen 3. Kişilerle işlem yaparsa tacir yapılan bu işlemle bağlı değildir.</i>	-TESCİL VE İLAN EDİLMESİ GEREKEN HUSUS TESCİL EDİLMEMİŞSE, VEYA TESCİL EDİLİP İLAN EDİLMEMİŞSE 3. KİŞİLERİN BU HUSUSU BİLMEDİKLERİ KABUL EDİLİR. BUNA TESCİLİN OLUMSUZ ETKİSİ DENİR.

GÖRÜNÜŞE GÜVEN İLKESİ

- TESCİL KAYDI İLE İLAN KAYDI ARASINDA AYKIRILIK VARSA, TESCİL EDİLEN GERÇEK DURUMU BİLDİKLERİ İSPAT EDİLMEDİĞİ SÜRECE, 3. KİŞİLERİN **İLAN EDİLEN DURUMA GÜVENLERİ KORUNUR**

CARİ HESAP

- İKİ KİŞİNİN HERHANGİ BİR HUKUKİ SEBEP VEYA İLİŞKİDEN DOĞAN ALACAKLARINI TEKER TEKER VE AYRI AYRI İSTEMEKTEN KARŞILIKLI OLARAK VAZGEÇİP BUNLARI KALEM KALEM ALACAK VE BORÇ ŞEKLİNE ÇEVİREREK HESABIN KESİLMESİNDEN SONRA ÇIKACAK ARTAN TUTARI İSTEYEBİLECEKLERİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME CARİ HESAP SÖZLEŞMESİDİR.
- CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ YAZILI YAPILMAK ZORUNDADIR
- CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN KONUSU **KARŞILIKLI ALACAKLARDIR**, BU ALACAKLARIN **TAKASI MÜMKÜN OLMALIDIR**
- CARİ HESABA GEÇİRİLEN KAYITLAR ÜZERİNDE 3. KİŞİLER LEHİNE TASARRUFTA BULUNULAMAZ. BUNA **CARİ HESABIN BÖLÜNMEZLİĞİ İLKESİ** DENİR
- CARİ HESABA GEÇİRİLEN KAYITLAR KURAL OLARAK PARA İLE İFADE EDİLİR. (Ancak aksi olabilir mal ve hizmet alacağı da takası mümkünse kaydedilebilir)
- CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN **TARAFLARININ TACİR OLMASI ZORUNLU DEĞİLDİR.**
- CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ ÖZEL BİR TAKAS REJİMİDİR.

CARİ HESABA KAYDEDİLEMEYECEK ALACAKLAR

- TAKASI MÜMKÜN OLMAYAN ALACAKLAR (İŞÇİ ÜCRET-NAFKA)
- BELİRLİ BİR AMACA HARCANMAK ÜZERE TESLİM EDİLEN PARA VE MALLARDAN DOĞAN ALACAKLAR
- CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNDEN ÖNCE DOĞMUŞ ALACAKLAR
- VADESİ GELMEMİŞ(MÜECCEL) ALACAKLAR

NOT: *Müeccel ve CARİ HESAPTAN ÖNCE DOĞAN ALACAKLAR TARAFLAR ANLAŞIRSA CARİ HESABA KAYDEDİLEBİLİR*

CARİ HESAPTA SÜRELER

HESAP DEVRESİ	SÖZLEŞME SÜRESİ
• BORÇ VE ALACAK KALEMLERİNİN ARASINDAKİ FARKINDAKİ TESPİT EDİLDİĞİ, HESAPLARIN TARAFLARCA İNCELENDİĞİ SÜREDİR. • CARİ HESAP SÖZLEŞMELERİ TARAFLARCA HESAP DEVRELERİNE AYRILIP KAPATILIR BAKİYE SAPTANIR, DİĞER TARAF BAKİYİYİ KABUL EDERSE BAKİYE BİR SONRAKİ HESAP DEVRESİNE YAZILIR • HESAP DEVRESİ TARAFLARCA BELİRLENMEMİŞSE HER TAKVİM YILININ SON GÜNÜ HESAP DEVRESİ SAYILIR	• CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI SÖZLEŞMESİNİN SONA ERECEĞİ SÜREYİ BELİRLER. • SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNE HESABIN KESİLMESİ DENİR

- BAKİYİYİ ALAN TARAF 1 AY İÇİNDE (noter-taahhaütlü mektup-telgraf-elektronik imza) İTİRAZDA BULUNUR. AKSİ HALDE BAKİYİYİ KABUL ETMİŞ SAYILIR
- BAKİYENİN BELİRLENMESİ CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ ANLAMINA GELMEZ, ALACAKLILIK-BORÇLULUK SIFATLARI ORTAYA ÇIKMAZ

- HESABIN KESİLMESİ İLE BİRLİKTE CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ SONA ERER VE ALACAKLILIK-BORÇLULUK SIFATLARI ORTAYA ÇIKAR

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ

- CARİ HESABA KAYDEDİLEN KAYITLARLA İLGİLİ TARAFLARIN SAVUNMA HAKLARI DÜŞMEZ
- CARİ HESAPTA YENİLEMENİN GERÇEKLEŞTİĞİ AN BAKİYENİN KARŞI TARAFÇA KABUL EDİLDİĞİ VEYA SÜRESİNDE İTİRAZ ETMEDİĞİ ANDIR. BU HALDE DAVA VE SAVUNMA HAKLARI DÜŞER
- KAMBIYO SENETLERİ ANCAK BEDELİ TAHSİL EDİLMEK ŞARTIYLA CARİ HESABA KAYDEDİLEBİLİR.
- HESAP DEVRESİ SONUNDA ORTAYA ÇIKAN BAKİYE YENİ HESAP DEVRESİNE KAYDEDİLİR. **BU AN YENİLEME VE TAKAS ANIDIR**
- CARİ HESABA KAYDEDİLEN ALACAKLARA KAYIT TARİHİNDEN İTİBAREN FAİZ İŞLENİR.
- CARİ HESAP SÖZLEŞMELERİNDE BİLEŞİK FAİZ UYGULANIR (şartlar varsa)

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

- SÜRENİN SONA ERMESİ
- BELİRSİZ SÜRELİ SÖZLEŞMELERDE TARAFLARLARDAN BİRİNİN FESHİ İHBARI İLE
- TARAFLARDAN BİRİNİN İHBARI İLE
- BELİRLİ SÜRELİ CARİ HESAP SÖZLEŞMELERDE TARAFLARDAN BİRİ ÖLÜR VEYA KISITLANIRSA TARAFLARIN TEMESİLCİLERİNİN 10 GÜN ÖNCEDEN İHBARI ETMESİ ŞARTIYLA SÖZLEŞME FESHEDİLEBİLİR.
- TARAFLARDAN BİRİNİN BORCU NEDENİYLE ALACAKLI CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNDEKİ BAKİYEYE HACİZ KOYARSA, BORÇLU 15 GÜN İÇİNDE HACZİ KALDIRMAZSA DİĞER TARAF SÖZLEŞMEYİ FESHEDER.

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNDE ZAMANAŞIMI SÜRESİ 5 YILDIR

TİCARİ DEFTERLER

- TACİRLER TİCARİ DEFTERLERİ TUTMAK ZORUNDADIR
- TACİR TÜZEL KİŞİ İSE DEFTER TUTMA SORUMLULUĞU YÖNETİCİ VE YÖNETİM KURULUNA AİTTİR

DEFTER TUTMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLİŞKİN HUSUSLAR

- DEFTER TUTMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ TACİR SIFATININ KAZANILMASI, TACİR SAYILMA, TACİR GİBİ SORUMLU OLMA TARHİNDEN İTİBAREN BAŞLAR
- KANUNDA SAYILAN TEMEL DEFTERLER (YEVMİYE DEFTERİ, DEFTERİ KEBİR, VE ENVANTER DEFTERİ) DIŞINDA HANGİ DEFTERLERİN TUTULMASI GEREKTİĞİ **KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU** TARAFINDAN BELİRLENİR
- TACİR İŞLETMESİYLE İLGİLİ HER TÜRLÜ BELGEYİ SAKLAMAKLA YÜKÜMLÜDÜR
- FİZİKİ ORTAMDA TUTULAN YEVMİYE DEFTERİ, DEFTERİ KEBİR, VE ENVANTER DEFTERİ İLE TUTULMASI ZORUNLU DİĞER DEFTERLERİN **AÇILIŞ ONAYLARI** KULLANILMADAN ÖNCE **NOTER** TARAFINDAN YAPILIR.
- BU DEFTERLERİN İZLEYEN FAALİYET DÖNEMİ ONAYI ARALIK AYI SONUNA KADAR YAPILIR
- DEFTERLER VE DİĞER KAYITLAR TÜRKÇE VE TL ÜZERİNDEN TUTULUR
- DEFTERLER VE BELGELER **10 YIL BOYUNCA SAKLANMAK ZORUNDADIR**. DEFTERLERİ SAKLAMAKLA YÜKÜMLÜ OLANLAR ŞUNLARDIR.
 - İşletme sahibi gerçek kişiler
 - Tüzel kişilerde yönetim organı
 - Tüzel kişi olmayanlarda yönetim yetkisi olan kişiler
 - Gerçek kişi olan tacirin ölümü halinde mirasçıları
 - Ticareti terketmesi halinde kendisi
- Mirasın resmi tasfiyesi veya tüzel kişiliğin sona ermesi halinde defterler 10 yıl boyunca **sulh hukuk mahkemesi** tarafından saklanır
- HERHANGİ BİR UYUŞMAZLIKTAKİ DEFTERLERİN SADECE UYUŞMAZLIKLA İLGİLİ BÖLÜMÜ MAHKEMEYE TESLİM EDİLİR. BUNA **DEFTERLERİN İBRAZİ** DENİR
- DEFTERLERİN TÜMÜNÜN İNCELENMESİNE **DEFTERLERİN TESLİMİ** DENİR. ANCAK ŞU HALLERDE DEFTERLERİN TESLİMİ YAPILIR
 - Miras
 - İflas
 - Şirket

TİCARİ DEFTERLERİN DELİL NİTELİĞİ VE ŞARTLARI

- MAHKEME TİCARİ DAVALARDA TARAFLARIN TİCARİ DEFTERLERİNİN İBRAZINA KENDİLİĞİNDEN VEYA TARAFLARDAN BİRİNİN TALEBİ ÜZERİNE KARAR VEREBİLİR.
- DEFTERLERİN LEHE DELİL OLARAK KULLANILMASI İÇİN ŞARTLAR
 - Kanuna göre eksiksiz usulüne uygun olarak tutulmuş
 - Açılış ve kapanış onaylarının yapılmış olması
 - Defter kayıtlarının birbirini doğruluyor olması gerekir
 - Uyuşmazlığın tacirler arasında olması
 - Uyuşmazlığın her iki taraf için ticari iş niteliği taşıması

➤ **DEFTERLERİN SAHİBİ ALEYHİNE DELİL OLMASI**

- Açılış ve kapanış onayı olmayan, içerdiği kayıtlar birbirini doğrulamayan ticari defterler sahibi aleyhine delil olur.
- Taraflardan biri tacir değilse, tacir olmayan taraf tacir olan tarafın kayıtlarını kabul edeceğini belirtmişse, buna rağmen tacir olan taraf ibrazdan kaçınırsa, tacir olmayan taraf iddiasını ispat etmiş sayılır

HAKSIZ REKABET

- **RAKİPLER ARASINDA VEYA TEDARİK EDENLERLE MÜŞTERİLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ ETKİLEYEN ALDATICI VEYA DÜRÜSTLÜK AYKIRI DAVRANIŞLAR İLE TİCARİ UYGULAMALAR HAKSIZ VE HUKUKA AYKIRIDIR.**
- **HAKSIZ REKABET İÇİN TİCARİ İŞLETME VARLIĞI ŞART DEĞİLDİR, KAZANÇ SAĞLAMA AMACIYLA YAPILAN HER TÜRLÜ FAALİYET HAKSIZ REKABETİN KONUSUNA GİRER (ÖRN AVUKATLIK BÜROSU, DOKTOR MUAYENEHANESİ DE HAKSIZ REKABETİN KONUSUNA GİREBİLİR)**
- **HAKSIZ REKABET İÇİN KUSUR VE ZARAR ŞART DEĞİLDİR. HAKSIZ REKABETTE KUSUR SADECE BAZI DAVALARIN AÇILMASI İÇİN ŞARTTIR. KUSUR VE ZARAR VARSA TAZMİNAT DAVASI AÇILABİLİR, ANCAK MEN VE TESPİT DAVALARI İÇİN KUSUR VE ZARAR ŞARTI ARANMAZ**

HAKSIZ REKABETTE HUKUKİ SORUMLULUK

Haksız rekabette açılacak davalar

- Tespit davası
- Men davası
- Eski halin iadesi davası
- Maddi ve manevi tazminat davası (kusur ve zarar varsa)

DAVACI

- **RAKİP**
- **MÜŞTERİLER**
- **MESLEKİ VE EKONOMİK BİRLİKLER (BUNLAR TAZMİNAT DAVASI AÇAMAZLAR)**

DAVALI

- **HAKSIZ REKABET EDEN**
- **ÇALIŞTIRAN**
 - Haksız rekabet davranışı çalışanlar tarafından yapılmışsa, tespit, men ve eski halin iadesi davası çalıştırana karşı açılır. Bu davaların açılmasında kusur ve zarar şartı aranmadığı için çalıştırana meydana gelen olayda kendi kusuru olmadığını ispat etse bile bu davalardaki sorumluluktan kurtulamaz
 - Tazminat davası için kusur ve zarar şartı arandığı için, bunların olmadığını ispatlarsa çalıştırana bu dava açılmaz
- **BASIN YAYIN KURULUŞLARI VE YÖNETİCİLERİ**

ZAMANAŞIMI

HAKSIZ REKABETTE ZAMANAŞIMI ÖĞRENİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 1 YIL, FİİLİN İŞLENDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 3 YILDIR